

Duh Sveti i duhovnost

Frank M. Hasel

Pouke iz Biblije — Priručnik za učitelje
Siječanj, veljača i ožujak 2017.

Sadržaj

1. Duh Sveti i Riječ
2. Duh Sveti: djelovanje iz pozadine
3. Božanska narav Duha Svetoga
4. Osoba Duha Svetoga
5. Krštenje i ispunjenost Duhom Svetim
6. Duh Sveti i svetost života
7. Duh Sveti i plod Duha
8. Duh Sveti i duhovni darovi
9. Duh Sveti i Crkva
10. Duh Sveti, Riječ i molitva
11. Žalošćenje i odbacivanje Duha
12. Djelo Duha Svetoga

POUKE IZ BIBLIJE — Priručnik za učitelje — 1/2017.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Klačmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Dragana Todoran • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Đidara • *Tiskano u uredu nakladnika*

www.znaci-vremena.com • www.adventisti.hr

Duh Sveti i Riječ

Ključni tekst: 2. Petrova 1,19-21.

Učenik će

Znati: Shvatit će da je Biblija otkrivena Božja volja, zaštita njegove vjere, mjerilo po kojem treba ispitivati svako učenje i iskustvo.

Osjećati: Neće se držati samostalnog suda i ljudskog ponosa, već će se u potpunosti pokoriti vodstvu Duha Svetoga i Božjoj riječi.

Činiti: Dopustit će Duhu Svetome da oblikuje njegovo razmišljanje preko Božje riječi, a Njegovi poticaji i sila pokrenut će ga da odbaci sve stavove i postupke koji nisu u skladu s Božjom nadahnutom riječju.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Razumijevanje uloge Duha Svetoga u otkrivenju i nadahnuću

A. Po čemu se razlikuju izrazi *otkrivenje* i *nadahnuće*?

B. Budući da je Duh Sveti djelovao preko ljudskih oruđa prilikom pisanja Biblije, kako možemo biti sigurni da je Biblija vjerodostojno Božje otkrivenje upućeno nama?

C. Kako nadahnuće oblikuje ono što Bog otkriva preko biblijskih pisaca?

II. Osjećati: Pristupanje Bibliji s poniznim stavom

A. Na koji način stav kojim pristupamo Bibliji određuje u kojoj će nas mjeri Duh Sveti promijeniti preko tekstova Pisma?

B. Zašto je lako ljudska mišljenja o Bibliji zamijeniti onim što kaže Biblija?

III. Činiti: Iskusiti silu Riječi

A. Zašto je toliko važno dopustiti Duhu Svetome da oblikuje naše razumijevanje Božje riječi?

B. Koje korake pod Božjim vodstvom trebamo poduzeti u svojem duhovnom životu da bismo mogli više cijeniti Bibliju i na potpuniji način doživjeti njezinu silu koja mijenja život?

Sažetak: Kada se odazovemo vodstvu Duha Svetoga i ponizno prihvatimo božanske pouke iz Biblije, naš će život biti promijenjen Božjom milošću, a um zaštićen od Sotoninih prijevara.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 2. Timoteju 3,16.17.

Ključno načelo duhovnog rasta: Biblija je više od obične zbirke nadahnutih spisa. Ona je vjerodostojna Božja riječ koja mijenja ljudski život. Kada je čitamo uz molitvu s poniznim, poučljivim stavom pod utjecajem Duha Svetoga, ona mijenja naš život.

Samo za učitelje: Poukom za ovaj tjedan započinjemo proučavanje o službi Duha Svetoga. Duh Sveti govori preko Riječi. Bog se otkriva u Pismu. Biblija govori o tome tko je Bog i kako djeluje u čovjekovom životu. Bez djelovanja Duha preko Riječi, bili bismo ostavljeni našem ljudskom, pogrešnom razumijevanju istine.

Naglasite činjenicu da bi bez vodstva Duha Svetoga poznavanje Božje volje i razumijevanje Njegove istine bilo čisto nagađanje koje bi nas ostavilo nesigurnima i zbunjenima. Božja riječ pruža jasnoću i sigurnost u vezi s poznavanjem i razumijevanjem Njegove volje.

Uvodna aktivnost: Pretpostavimo da neka sestra prvi put prisustvuje vašem subotnjoškolskom razredu. Usred razgovora ona podiže ruku i kaže: "Duh Sveti me je osvjedočio da živimo na svršetku vremena." Vi odgovarate: "Da, sestro, mi vjerujemo u to." Ona nastavlja: "Ne, mislim da smo doista blizu. Osvjedočena sam da će gospodarstvo doživjeti propast, da Božji narod ne treba biti zadužen i da svi odmah trebamo otići na selo i obrađivati zemlju. Kraj će doći za dvije ili tri godine. Ja ne određujem datum Isusovog dolaska zato što znam da Pismo kaže da nitko ne zna dana ni časa Njegovog dolaska, ali meni je otkriveno da će se to dogoditi brže nego što bilo tko od nas misli."

Pitanja za razgovor:

1. Kako biste odgovorili ovoj sestri u svjetlu današnje pouke? Koja bi vaša zapažanja bila od koristi njoj i ostalim članovima razreda?

2. Na koji vam način ovoj sestri pouka daje smjernice za odgovor? Koja bi načela dana u Božjoj riječi bila od koristi ovoj sestri?

3. Zašto je Božja riječ zaštita od spekulativnih ideja?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Između “otkrivenja” i “nadahnuća” postoji razlika. Otkrivenje se odnosi na objavu ili otkrivanje Božje nepromjenjive istine. Božja istina ni na koji način ne ovisi o ljudskoj misli ili aktivnosti. Istina je istina, bilo da je ljudska bića prihvaćaju ili ne, bilo da vjeruju u nju ili ne. Božja istina je vječna i sveopća. Vječna je u smislu da se može primijeniti na svaki naraštaj u svim vremenima. Sveopća je u smislu da se može primijeniti na sve ljude u svim kulturama. Božja istina, poput zakona gravitacije, vrijedi u svim vremenima i na svakom mjestu. Kultura ne oblikuje istinu niti je mijenja. Istina oblikuje i mijenja kulturu.

Nadahnuće je, s druge strane, Božje djelovanje na ljudska oruđa posredovanjem Duha Svetoga u objavljivanju Njegove istine. Isti Bog koji je otkrio istinu, vodio je biblijske pisce dok su je zapisivali. Bog nije diktirao biblijskim piscima svaku riječ u Bibliji. On je usmjeravao njihove misli, nadahnuo je njihov um i vodio njihovo pero. Oni su pod nadahnućem Duha Svetoga pisali svojim riječima koristeći se njima poznatim rječnikom i tako objavljivali nepogrešivu Božju riječ.

Biblijski komentar

Duh Sveti: Učitelj istine

(Prisjetite se u razredu teksta iz Ivana 16,13.)

Jedna od uloga Duha Svetoga jest da nas vodi k istini. Zapazite da nas Duh Sveti ne prisiljava da slijedimo istinu. On nam je ne nameće. Ne prisiljava nas na poslušnost. Upućuje nas “u svu istinu”. Nježno nas vodi da shvatimo da je Božji put, otkriven u Njegovoj Riječi, najbolji. Dok nas Duh Sveti vodi, otkrivamo da se Isusove riječi: “Ja sam došao da ovce imaju život i da ga imaju u izobilju”, ostvaruju u našem osobnom životu (Ivan 10,10).

Na kakvu nas istinu upućuje Duh Sveti? Na istinu o Bogu. Svaka biblijska doktrina otkriva ljepotu istine o Bogu koji nas ljubi i želi da budemo spašeni u Njegovom kraljevstvu. U svjetlu velike borbe između dobra i zla, svrha nadahnute Riječi jest da otkrije istinu o Božjem karakteru nesebične ljubavi nasuprot Sotoninom karakteru sebične oholosti.

Postoje još najmanje dva aspekta činjenice da nas Duh upućuje u svu istinu. Kao prvo, Duh Sveti nam pomaže da shvatimo biblijske istine da bi nas zaštitio od prijevara zloga, prijevara koje izopačuju Božji karakter. Isus izjavljuje: “Posveti ih istinom; tvoja je riječ istina.” (Ivan 17,17) On također kaže: “Upoznat ćete istinu, a istina će vas

osloboditi.” (Ivan 8,32) Istina nas oslobađa teoloških zabluda koje su u velikoj mjeri zarobile vjerski svijet.

Drugo, Duh Sveti nas upućuje na istinu o nama. Kada dodemo Isusu, naša krivnja nestaje (1. Ivanova 1,9; Rimljanima 8,1). Mi smo sinovi i kćeri Božje, članovi Njegove obitelji (Ivan 1,12; Efežanima 2,19). Usprkos našem osjećaju nedostojnosti, krivnje i stida, Duh Sveti nas upućuje u istinu Riječi. Bog nas je stvorio, Krist nas je otkupio, Duh Sveti nas preobražava. Vjerodostojna nepogrešiva Božja riječ ne laže. Mi smo Njegova djeca, zauvijek sigurna u Njegovoj ljubavi i milosti.

Pitanja za razgovor:

1. Jedna od uloga Duha Svetoga jest da nas upućuje u istinu, što je suprotno od nametanja istine. Definirajte obje riječi: upućivati i nametati. U čemu je razlika? Što ova razlika otkriva o tome kako nas Duh vodi?

2. Na kakvu nas istinu Duh upućuje?

3. Od čega nas istina oslobađa? I kako to čini?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Vjerski svijet je pun takozvanih kršćana koji imaju vrlo oskudno kršćansko iskustvo. Razgovarajte u razredu o tome kako možete izbjeći zamku vjerske površnosti. Razgovarajte o tome zašto tako mali broj kršćana provodi malo vremena u razmišljanju o Božjoj riječi.

Za razmišljanje:

1. Što neke ljude sprečava da shvate istine Božje riječi?

2. Zašto čak i neki adventistički kršćani ne mogu prihvatiti radosnu činjenicu da su sinovi i kćeri Božje?

3. Kako još bolje možemo razumjeti Riječ i primiti puninu blagoslova koje je Bog namijenio za nas?

Za primjenu: Što nas sprečava da doživimo duboko, trajno iskustvo s Kristom preko Njegove Duhom nadahnute Riječi?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Apostol Petar sažima ključne misli u našoj pouci sljedećim riječima: “Jer ste ponovno rođeni, ne iz raspadljiva, nego iz neraspadljiva sjemena: riječju živoga i vječnog Boga.” (1. Pe-

trova 1,23) U ovoj pouci usmjeravamo se na dvije pojedinosti. Prvo, Božja riječ je vjerodostojna i otkriva Njegovu istinu. Drugo, Božja riječ mijenja život. Pomozite svim članovima razreda da uvide da istina nije pitanje osobnog mišljenja. Istinu nalazimo u Božjoj riječi. Pomozite učenicima da shvate da će njihov život, dok budu proučavali Božju riječ uz molitvu, biti potpuno preobražen.

Aktivnosti:

1. Pozovite članove razreda da se okrenu prema osobi koja sjedi pokraj njih i podijele ključnu misao koju su zapamtili u ovoj pouci.

2. Zatim ih potaknite da cijelom razredu kažu što su otkrili u pouci za ovaj tjedan i što je najvažnije za njihov duhovni život.

Duh Sveti: djelovanje iz pozadine

Ključni tekst: Ivan 3,3-8.

Učenik će

Znati: Prepoznat će da Duh Sveti moćno djeluje u ovom svijetu i u našem životu, čak ako ne možemo u potpunosti razaznati i shvatiti Njegove putove.

Osjećati: Svakodnevno će biti otvoren za službu Duha Svetoga u svojem životu.

Činiti: Pokorit će se vodstvu, osvjedočenju i poukama Duha Svetoga u svojem životu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Razumijevanje uloge Duha Svetoga koju vrši iz pozadine

A. Zašto Isus u razgovoru s Nikodemom upotrebljava simbol vjetra da bi opisao djelovanje Duha Svetoga?

B. U kojem je smislu djelovanje Duha Svetoga božanska tajna?

II. Osjećati: Stvaranje i otkupljenje

A. Kako se osjećate kad znate da je ista sila Duha Svetoga koja je sudjelovala u stvaranju ovog svijeta dostupna nama danas u oblikovanju našeg života na Njegovu sliku?

III. Činiti: Proslavljanje Boga

A. Jedna od glavnih uloga Duha Svetoga jest da proslavi Boga. Što znači proslavljati Boga i kako mi proslavljanje Boga možemo učiniti središtem svojeg života?

B. Kako služba Duha Svetoga koju obavlja iz pozadine, služba stalnog svjedočenja o Isusu, pruža model poniznosti svakome od nas danas?

Sažetak: Kada odgovorimo na poticaje Duha Svetoga i dopustimo Mu da upravlja našim životom, proslavit ćemo Isusa u svemu što činimo i otkrit ćemo plod Duha u svakidašnjoj komunikaciji s drugima.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 3,3-8.

Ključno načelo duhovnog rasta: Uloga Duha Svetoga u Bibliji je značajna. On je naš Učitelj, Vodič i Savjetnik. On nam pokazuje što je grijeh i otkriva nam stazu pravednosti. Daje nam silu da pobijedimo i snagu da se odupremo kušnjama. Njegova je uloga da uzdigne Isusa, proslavi Ga kao Spasitelja i potakne nas da i mi činimo isto u svojem životu.

Samo za učitelje: U pouci za ovaj tjedan posebno je naglašena služba Duha Svetoga u stvaranju i otkupljenju. Duh Sveti je na početku sudjelovao s Ocem i Sinom u stvaranju (Postanak 1,2; Psalam 104,29.30). Psalmist je izjavio: "Pošalješ li dah svoj, opet nastaju." (Psalam 104,30) Duh donosi život svim živim bićima. Duh Sveti nije imao značajnu ulogu samo u stvaranju Zemlje, već i na križu, u otkupljenju čitavog čovječanstva. Duh Sveti je podupirao i snažio Isusa u Njegovom ovozemaljskom životu. Bio je prisutan prilikom Spasiteljevog rođenja, vodio Ga je tijekom službe, brinuo se o Njemu dok je bio na križu, čekao Ga prilikom uskrsnuća i pratio kod uznesenja.

Naglasite da smo bez službe Duha Svetoga beživotni, nemoćni i duhovno mrtvi. Možemo imati "obličje pobožnosti", ali zapravo biti prazna ljuštura religioznosti. Duh Sveti udahnuje Božji život u našu dušu, svjedoči o Kristu i uzdiže Ga u našem životu.

Uvodni razgovor: Nikodem je došao k Isusu noću. Ne trebamo ga osuđivati što je došao po mraku. Čudo je što je uopće došao. Činjenica da je došao ukazuje na djelovanje Duha Svetoga na njegovo srce. Da ste Nikodem i da možete zatražiti nešto od Isusa, što bi to bilo? Što mislite zašto je Nikodem uopće došao? Što je tražio?

Pitanja za razgovor:

1. Što je potaknulo Nikodema da dođe k Isusu?
2. Zašto je Isus u razgovoru s Nikodemom upotrijebio simbol vjetra?
3. Na koji se način simbol vjetra izjednačava s Duhom Božjim koji je lebdio nad vodom u Postanku 1,2?
4. Na što vjetar ukazuje? Zašto je to ohrabrujući simbol za svakoga od nas?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Duh Sveti je prvo nadahnuo biblijske pisce. Danas nadahnjuje nas dok čitamo njihove nadahnute riječi. Duh Sveti bio je prisutan svojom moćnom silom prigodom stvaranja. Sada tom istom silom čini čuda ponovnog stvaranja u našem životu. Duh Sveti je pružio snagu Isusu da se suoči sa Sotoninim kušnjama. Sada snaži nas da se suočimo s tim istim kušnjama. Duh Sveti je ohrabrio Isusa nadom u uskrsnuće kada se suočio sa smrću, i ohrabruje nas nadom u uskrsnuće kad se suočavamo s krajem svojeg života. Duh Sveti nam pruža sigurnost da smo Božja djeca i polaže u naše srce božansko jamstvo ili sigurnost u vječni život preko Isusa Krista našega Gospodina.

Biblijski komentar

Plod Duha

(Prisjetite se u razredu teksta iz Galaćanima 5,16-24.)

Tekst u Galaćanima 5,16-24 jedan je od najsnažnijih u Novom zavjetu. Ovdje Pavao uspoređuje život po tijelu s hodanjem po Duhu. Izraz “živite po Duhu” (redak 16) jednostavno znači živjeti u skladu s duhovnim idealima silom Duha Svetoga; dopustiti nebeskim vrijednostima da upravljaju našim životom; ispunjavati svoj um vječnim načelima. Hodati po Duhu uključuje prožimanje misli životodavnom riječju i dopuštanje načelima Pisma da nas vode u svemu što činimo.

Nasuprot životu po Duhu, Pavao opisuje život po tijelu — život koji je vođen ovozemaljskim strastima, željama i požudom. Osoba koja živi po tijelu svakodnevno povlađuje željama nepreporodenog srca. Onaj čijim životom upravljaju tjelesna djela kao što su razvratne misli; gnjevan i ljutit duh; zavist; nedostatak samokontrole — oslanja se na svoju snagu umjesto na silu Duha. Za razliku od onih koji robuju željama tijela, ima onih koji se pokoravaju upravljanju Duha Svetoga. Njihov život otkriva plod Duha — ljubav, radost, mir, trpljenje i suzdržavanje.

Kakva suprotnost! Mogu li se dva života razlikovati u još većoj mjeri? Što osposobljava jednu osobu da hodi u radosti Duha, dok druga podliježe tjelesnim željama? Kristov savjet upućen Nikodemu pruža nam odgovor: dar Duha Svetoga. Vjetar ili dah Duha Svetoga mijenja život (Ivan 3,3-8). U čitavoj Bibliji nalazimo snažne pokazatelje djelovanja Duha Svetoga. Ista sila Duha koja je dovela svijet u postojanje, dostupna je i danas. Isti Duh Sveti koji je udahnuo život

u Ezekielovu dolinu suhих kostiju podižući moćnu vojsku na noge, dostupna je i nama danas (Ezekiel 37). Isti Duh koji je osnažio Isusa tijekom Njegovog ovozemaljskog života dostupan je i nama danas. Upravo ovaj Duh čini čuda božanske milosti u srcima vjernika da bismo mogli postati “novi stvor” u Kristu (2. Korinćanima 5,17).

Ellen G. White je uputila ove mudre riječi jednom misionaru: “Treba cijeniti činjenicu da nas Bog osposobljava. Zaboravljajući ovo, gubimo mnogo kada je u pitanju vjersko iskustvo. Radimo sami umjesto da radimo silom Duha Svetoga.” (*Testimonies to Southern Africa*, str. 81) Kao što se stvaranje nije dogodilo samo po sebi procesom evolucije, ponovno stvaranje ne događa se samo po sebi procesom ljudskog rada i aktivnosti. Sila Duha Svetoga koja djeluje u nama preobražava nas u Kristovo obličje.

Pitanja za razgovor:

1. Što znači hoditi po Duhu? Kako možemo biti osjetljiviji na djelovanje Duha Svetoga u svojem životu? Zašto je moguće da imamo slabosti u svojem karakteru?

2. Koji posao Bog želi izvršiti u našem životu koji još uvijek ne prepoznajemo?

3. Što drugi zapažaju o nama što mi ne vidimo? Kako Duh Sveti može upotrijebiti ove pojedinosti da nas osvjedoči u slabost našeg karaktera?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Duh Sveti svjedoči o Isusu, proslavlja Ga i nikada ne traži slavu za sebe. Razgovarajte u razredu kako bi ova osobina Duha Svetoga za vrlo kratko vrijeme riješila mnoge sukobe u crkvi.

Razmislite:

1. Kako možemo biti još otvoreniji za djelovanje Duha Svetoga u svojem životu?

2. Kako možemo biti osjetljiviji za ono što nam Duh Sveti pokušava otkriti?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Kao što je Duh Sveti ispunio Isusov život božanskom silom, On želi ispuniti život svakoga od nas svojom silom. Bez sile Duha Svetoga osuđeni smo na propast u kršćanskom životu.

Mi ne možemo ponovno stvoriti svoje srce kao što ne možemo stvoriti svijet. Ne možemo udahnuti život beživotnim dušama kao što ni Ezekiel nije mogao udahnuti život suhim kostima. Kao što Marija nije mogla začeti dijete Isusa bez Duha Svetoga, tako ni mi ne možemo začeti život u svojem jalovom srcu bez Kristovog Duha.

Aktivnosti:

1. Pročitajte u razredu u Galaćanima 5 navedena tjelesna djela i plod Duha.

2. Pozovite članove razreda da ispitaju svoje srce u svjetlu ovih navedenih riječi, moleći Duha Svetoga da ih osposobi plodom Duha.

3. Neka članovi razreda u tišini razmisle koje osobine karaktera s liste tjelesnih djela pokazuju. Pozovite ih da se u tišini pomole na kraju pouke, moleći da plod Duha zamijeni tjelesna djela u njihovom srcu.

Božanska narav Duha Svetoga

Ključni tekst: 1. Petrova 1,2.

Učenik će

Znati: Shvatit će činjenicu da je Duh Sveti božansko Biće, kao što su Otac i Sin božanska Bića.

Osjećati: Cijenit će ulogu Duha Svetoga u ponovnom stvaranju vjernika na Božju sliku i njihovom preobražavanju kako bi bili što sličniji Kristu.

Činiti: Dopustit će božanskoj sili Duha Svetoga da promijeni njegov život.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Prepoznat će duhovno značenje Duha Svetoga kao Osobe Božanstva

A. Koji je biblijski dokaz da je Duh Sveti Osoba?

B. Zašto je ova biblijska istina toliko važna? Da Duh Sveti nije božanska Osoba kao Otac i Sin, do kakvih bi to posljedica dovelo?

II. Osjećati: Cijenit će ulogu Duha Svetoga koju ima u procesu otkupljenja

A. Kako razumijevanje uloge Duha Svetoga u otkupljenju utječe na vaš duhovni život?

B. Zašto je grijeh Ananije i Safire, kada su slagali Duhu Svetome, toliko ozbiljan? Što mislite zašto je Božja kazna bila tako oštra?

III. Činiti: Primijenit će u svojem životu božansku istinu o Duhu Svetome

A. Zašto je izvještaj o Ananiji i Safiri toliko važan za današnju Crkvu?

B. Kako djela Duha Svetoga kao Treće Osobe Božanstva utječu na naš svakidašnji duhovni život?

Sažetak: Kada shvatimo ulogu Duha Svetoga kao Treće Osobe Božanstva, više ćemo cijeniti Njegovu službu i surađivat ćemo s Njim

u donošenju pozitivnih odluka u vezi s promjenom koju On ističe u našem životu. Razumijevanje stvarnosti o božanskoj naravi Duha Svetoga potiče nas da Ga iskreno cijenimo i da njegujemo želju da nas promijeni.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 6,19.20.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kao što je Šator sastanka bio mjesto na kojem je počivala slava Božje prisutnosti, tako je naše tijelo hram Duha Svetoga koje treba pokazivati Božju slavu pobožnim životom. Zadivljujuća istina Pisma jest da Bog svemira želi prebivati u našem srcu preko Osobe Duha Svetoga.

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan ključna je za razumijevanje službe Duha Svetoga u životu svakog kršćanina. Razumijevanje da je Duh Sveti Treća Osoba Božanstva koja posjeduje osobine Oca i Sina, u najvećoj mjeri utječe na naš odnos prema ulozu Duha Svetoga u našem životu. Duh Sveti nije samo sila koju treba upotrijebiti. On nije samo snaga kojoj treba težiti. On je Osoba Božanstva kojoj otvaramo svoje srce i predajemo svoj život. Ne trebamo mi koristiti Duha Svetoga. On treba upotrijebiti nas u svjedočenju o slavi raspetog i uskrslog Krista koji će uskoro doći.

Božje osobine ujedno su osobine Duha Svetoga. Duh Sveti je sveznajući, svemoćan, sveprisutan i vječan (1. Korinćanima 2,10.11; Psalm 104,30; 139,7; Hebrejima 9,14). Biti ispunjen Duhom znači biti ispunjen Božjom prisutnošću. Bog stanuje u nama preko svojeg Duha Svetoga.

Uvodni razgovor:

Otac, Sin i Duh Sveti u cijeloj su Bibliji povezani u čvrstu zajednicu (Matej 28,18.19; 1. Petrova 1,2; 2. Korinćanima 13,13). Oni su zajedno sudjelovali u djelu stvaranja i otkupljenja. Na koji je način njihov rad sličan? Po čemu se njihov rad razlikuje? Koja se od ove tri Osobe ističe u starozavjetno vrijeme? Tko je među njima najistaknutiji u evanđeljima? Zašto? Čije je djelovanje najuočljivije u Djelima?

Neki su Djela apostolska nazvali "Djelima Duha Svetoga". U Djelima i Pavlovim poslanicama, Duh Sveti se javlja kao Treća Osoba Božanstva, koja pokazuje duši što je grijeh, poučava o pravednosti, svjedoči o Isusu i mijenja život. Pišući Titu, apostol Pavao govori da smo spašeni "ne zbog pravednih koja smo mi učinili, već ... kupelju

ponovnog rađanja, obnove koju čini Duh Sveti” (Titu 3,5). Duh Sveti svojom silom obnavlja naše srce, mijenja život i krijepi dušu.

Pitanja za razgovor:

1. Kada razmišljate o Duhu Svetome, koje vam misli odmah dođu na um? Podijelite ih s ostalim članovima u razredu.

2. Kako razumijevanje naravi Duha Svetoga utječe na vaš život? Na koje praktične načine ova spoznaja utječe na vas?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U Novom zavjetu Duh Sveti je opisan kao božanski Posrednik koji obnavlja, posvećuje, mijenja i daje život (Titu 3,5; 1. Petrova 1,2; 2. Korinćanima 3,6). U Rimljanima 8 apostol Pavao govori o življenju po tijelu i življenju po Duhu. Živjeti po tijelu uzaludan je pokušaj da živimo kršćanskim životom oslanjajući se na svoju snagu umjesto na silu Duha Svetoga. Živjeti po Duhu znači pokoriti se osvjedočenjima i utjecaju Duha Svetoga; svakodnevno umirati željama tjelesnog srca i biti obnovljen posvećujućom milošću Duha.

Raspeće je izuzetno bolna smrt. Kristovo raspeće je svakako bilo bolno. Krist je umro za naše grijehе, ali po Duhu Svetome mi umiremo grijehu. Za obraćeno srce grijeh više nije način života. Čežnja naše duše je da udovoljimo Kristu, a ova želja ostvaruje se posvećujućom silom Duha Svetoga.

Biblijski komentar

Razumijevanje božanske naravi Duha Svetoga

(Prisjetite se u razredu tekstova iz 1. Petrove 1,2 i Rimljanima 15,9.)

Koje su Božje osobine? Što Boga čini Bogom? Kao prvo, On je vječan. On nema početak i nikada neće imati kraj. On je uzvišeni “Ja Jesam” (Izlazak 3,14). On je Onaj “koji jest, koji bijaše i koji će doći” (Otkrivenje 1,4). Činjenica da Bog postoji od vječnosti odvaja Ga od svih stvorenih bića u svemiru. Također, On je sveznajuć (Daniel 2,20-22). Ne postoji ništa što premudri Bog ne zna. Njegovo znanje nije ograničeno niti je djelomično. Nadalje, On je sveprisutan i svemoćan. Njegova prisutnost može se svuda osjetiti (Psalam 139). Njegova sila je bezgranična. On je vječni, sveznajuć, svemoćni i sveprisutni Bog. Ideja da se budućnost “otvara” i da određene pojedinosti Bog ne zna prije nego što se dogode, strana je Bibliji.

Ovdje leži nevjerojatna istina. Iste osobine koje su pripisane Bogu u Pismu, pripisane su i Duhu Svetome. Duh Sveti je također vječan (Hebrejima 9,14). On je sveznajuć, svemoćan i sveprisutan (1. Korinćanima 2,10,11; Rimljanima 15,19; Psalm 139,7). Otac i Sin su s nama i pružaju nam sve izvore Neba preko službe Duha Svetoga.

Kao Božjoj djeci, obećana nam je mudrost i sila Duha. Preko Duha imamo sigurnost u vječni život i nadu nakon groba (Rimljanima 8,12-17). Da Duh Sveti nije božanska Osoba, kako bi nam mogao ponuditi božansku mudrost, posvećujuću milost, silu koja mijenja život i nadu u vječnost? Da je Duh Sveti samo sila, On nam sigurno ne bi mogao ponuditi sigurnost u vječni život. Vječna narav Božanstva apsolutno je presudna u našem razumijevanju značenja Duha Svetoga za kršćanski život.

Istražite sa svojim razredom praktične implikacije da je Duh Sveti vječan, sveznajuć, svemoćan i sveprisutan. Što nam Njegove osobine znače u našem svakidašnjem kršćanskom životu?

Razmislite: Zašto su ove osobine Duha Svetoga toliko važne kad se suočavamo s kušnjama zloga? Zašto neki teolozi izjavljuju da je istina o Duhu Svetome jedna od najviše pogrešno shvaćenih istina u Bibliji i da bi utjecaj grijeha na naš život bio oslabljen kad bismo bolje shvatili Njegovu narav i iskusili Njegovu silu koja mijenja život?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Često se godinama borimo s istim sebičnim stavovima, istim štetnim navikama i grešnim sklonostima. Pomozite članovima razreda da silu Duha Svetoga, Treće Osobe Božanstva, shvate kao silu koja obnavlja, posvećuje i mijenja život.

Za primjenu:

1. Kako možemo iskusiti preobražavajuću silu Duha Svetoga opisanu u Svetom pismu?
2. Koje nas pojedinosti u životu ometaju i sprečavaju da uživamo u punini sile Duha Svetoga?
3. Koji je ključ pobjede nad životnim navikama, stavovima i ponašanjima koja nisu u skladu s Božjom voljom?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan treba pomoći svim članovima razreda da shvate da Duh Sveti, Treća Osoba Božanstva, posje-

duje božansku silu. Pomozite svojem razredu da jasno razumije ovu važnu istinu za kršćanski život.

Aktivnosti:

1. Ako ste u mogućnosti, dajte olovku i papir svakom članu razreda. Potaknite ih da u jednoj rečenici napišu što je najznačajnije što su naučili ovaj tjedan.

2. Zamolite članove razreda da pročitaju rečenicu koju su napisali. Ako ovu aktivnost ne možete izvesti na ovaj način, pozovite učenike da svoje misli iznesu u razgovoru.

Osoba Duha Svetoga

Ključni tekst: Ivan 14,16-18; 16,5-15.

Učenik će

Znati: Prepoznat će koliko je važno da shvati da je Duh Sveti božanska Osoba, a ne samo sila koja potječe od Oca.

Osjećati: Steći će dublje razumijevanje službe Duha Svetoga i iskustvo u oslanjanju na Njega u svakidašnjem životu.

Činiti: Postat će osjetljiviji na glas Duha i spremnije će odgovoriti na Njegovo vodstvo.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Duh Sveti je božanska Osoba kao i Otac i Sin

A. Koje osobine Biblija pripisuje Duhu Svetome?

B. Kako definiramo osobu? Što osobu čini osobom? Na koji se način osobine Duha Svetoga, koje pronalazimo u Bibliji, podudaraju s ovim karakteristikama?

II. Osjećati: Duh Sveti želi ispuniti svakog vjernika

A. Zašto je toliko važno da prepoznamo da je Duh Sveti, Treća Osoba Božanstva, u istoj mjeri božanska Osoba kao Otac i Sin?

B. Kako se osjećate kada znate da nas Isus nije ostavio kao siročad, već želi biti osobno prisutan preko Duha Svetoga?

III. Činiti: Duh Sveti nastoji potpunije otkriti Isusa

A. Najuzvišenija sreća i najveća radost Duha Svetoga jest da “svjedoči” o Isusu u našem životu. Donesite odluku da ćete svakoga dana odvojiti vrijeme za čitanje određenih dijelova evanđelja kako biste Duhu dali prostora da proslavi Isusa u vašem životu. Što u svojem duhovnom životu smatrate najkorisnijim što vam omogućuje da posvetite vrijeme slušanju glasa Duha Svetoga?

B. Koja posebna iskustva možete ispričati u razredu o trenucima u kojima vam je Duh Sveti otkrio Božju ljubav? Po čemu su ona bila posebno značajna za vas?

Sažetak: Kada otvorimo svoje srce djelovanju Duha Svetoga razumjevši da je On osobni Kristov predstavnik, Treća Osoba Božanstva, On će nam otkriti Isusa u svoj Njegovoj ljepoti i proslavit će živog Krista u našem životu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Ivan 16,7.

Ključno načelo duhovnog rasta: Duh Sveti nije ograničen vremenom i mjestom. Kad god nam je potreban, On je tu. Kamo god idemo u Kristovo ime, On će biti kraj nas, voditi nas, savjetovati, hrabriti, pružati nam snagu i ispunjavati nas nadom. Kada shvatimo činjenicu o svakidašnjoj, stalnoj prisutnosti Duha, naše srce bit će ispunjeno radošću.

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan preko Pisma rasvjetljuje nam Osobu Duha Svetoga. Neki žele zaniijekati da je Duh Sveti Treća Osoba Božanstva. Oni vjeruju da je Duh Sveti sila ili bit koja proistječe od Oca, a ne posebno Biće ili božanska Osoba.

Ovaj ćemo tjedan tijekom proučavanja sustavno razmotriti biblijske tekstove koji jasno ukazuju na božansku narav i osobnost Duha Svetoga. Tri osnovne karakteristike osobnosti jesu um kojim osoba razmišlja, volja kojom odlučuje i govor kojim stupa u komunikaciju. Duh Sveti posjeduje sve tri. U ovoj pouci dublje ćemo proučiti prve dvije.

Uvodni razgovor: Kada razmišljate o Duhu Svetome, na što pomislite? Koliko je jasan vaš stav o naravi, ulozi i službi Duha Svetoga? Sigurno je mnogo lakše razmišljati o Ocu i Sinu kao božanskim Osobama, nego o Duhu Svetome.

Mi često izjednačavamo pojam vidljivosti s osobom. Teško je zamisliti osobu koja je nevidljiva. Međutim, narav Duha Svetoga je tajna. Ljudski um ne može shvatiti ono što je beskonačno; ali to ne znači da ono što ne razumijemo u potpunosti, ne postoji samo zato što mi to ne razumijemo.

Pitanja za razgovor:

1. Zašto je važno da shvatimo narav Duha Svetoga?
2. Zašto je Božjem narodu potrebno djelovanje Duha Svetoga u svakidašnjem životu?
3. Što možemo naučiti iz Isusovog opisa Duha Svetoga u Evanđelju po Ivanu 16,13.14?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Kada pristupimo božanskim tajnama, važno je da otkrijemo što Biblija kaže o njima i da budemo spremni ostati bez odgovora ako ona ništa ne govori o tome. U pouci za ovaj tjedan usredotočit ćemo se na ono što Biblija naučava o božanskoj Osobi Duha Svetoga, pronalazeći ohrabrenje i snagu za svoj život.

Biblijski komentar

1. “Pozvan na nečiju stranu”: Duh Sveti kao Pomoćnik i Branitelj

(Prisjetite se u razredu teksta iz Evanđelja po Ivanu 14—16.)

U razgovoru o Duhu Svetome u Ivanu 14—16, Isus se koristi izrazom “Pomoćnik” ili “Branitelj” u četiri različite prilike (Ivan 14,16.26; 15,26; 16,7). Grčki izraz koji je upotrijebljen u ovim tekstovima, *paraklētōs*, u doslovnom smislu znači “pozvan na nečiju stranu, nekome u pomoć” (*Vine’s Expository Dictionary of New Testament Words*, s.v. *parakletos*; <https://www.blueletterbible.org/search/Dictionary/viewTopic.cfm?topic=VT000499>). Nekada se na sudu, kada bi se sudilo nekoj osobi, dodjeljivao *paraklētōs*, koji je pomagao toj osobi i brinuo se za njezine potrebe. Ove potrebe mogle su biti tjelesne naravi, kao što je potreba za hranom, vodom i odjećom. Osim toga, mogle su biti emocionalne ili psihološke, kao što su potreba za ohrabrenjem i nadom. Mogle su biti i pravne, kao što je potreba za obranom ili odvjetnikom, kada su optužbe iznošene na sudu.

Duh Sveti opisan je kako ispunjava naše tjelesne, duševne, emocionalne i duhovne potrebe. Nema situacije s kojom se suočavamo kao Božja djeca, a da On nije tu. Ne postoji iskustvo koje doživljavamo a da On to ne bi mogao riješiti. Naš nebeski Pomoćnik uvijek je prisutan, spreman da nam pomogne u trenucima potrebe.

Razmislite:

Koji je izvorni grčki izraz koji se odnosi na Duha Svetoga upotrijebljen u Evanđelju po Ivanu 14,16, i što doslovno znači? Kako nam njegovo značenje pomaže da potpunije shvatimo misao o Duhu Svetome kao Pomoćniku i Branitelju? Kako nam On dolazi u pomoć? Koje potrebe ispunjava?

2. Osoba Duha Svetoga

(Prisjetite se u razredu sljedećih tekstova: Rimljanima 8,27; 1. Korinćanima 12,11; Kološanima 1,15.16.)

Opisujući Duha Svetoga kao Osobu, Apostol Pavao upotrebljava dva izuzetna izraza: misao i volju. U Rimljanima 8,27 Pavao govori o "misli Duha". U 1. Korinćanima 12,11 ukazuje da Duh Sveti daruje duhovne darove svakom vjerniku posebno "kako hoće". Misao i volja dvije su jedinstvene karakteristike osobe. Pogledajmo malo поближе kako su "misao" i "volja" prikazane u kontekstu vjernika i Krista u Bibliji, da bismo potpunije sagledali što znači da je Duh Sveti obdaren jednim i drugim.

Um je središte misli. Upravo tu razum, savjest i sud utječu na odluke. Biblija upotrebljava riječ "misli" kad govori o svetosti, jedinstvu i razboritosti uma, osobinama kojima vjernici trebaju težiti i za koje se trebaju moliti. Na primjer, u Bibliji je rečeno da možemo imati Kristove misli, Kristov um (Filipljanima 2,5; 1 Korinćanima 2,16), što znači Njegov sveti karakter. A kada govorimo o potrebi za jedinstvom među vjernicima, Biblija nas poziva da budemo "jedne misli" (Rimljanima 12,16; Filipljanima 4,2) i da "jednako mislimo" (2. Korinćanima 13,11). Kada dođemo Kristu, dobivamo razborit um, kao što snažno prikazuje izvještaj o čovjeku opsjednutom zlim duhom. Poslije, kada su demoni bili istjerani, čovjeka koji je bio bijesan pronalaze gdje sjedi "pametan" (Marko 5,15; Luka 8,35), što se također može prevesti s grčkog kao "biti zdravog uma". (*Vine's Expository Dictionary of New Testament Words*, s.v. *sophroneo*; <https://www.blueletterbible.org/lang/Lexicon/Lexicon.cfm?strongs=G4993&t=KJV>)

Kao što je dar uma vrlo značajna božanska i ljudska osobina, tako je i volja. Životinje imaju um. Ali volja i sposobnost da donosimo racionalne odluke, uzdiže nas iznad životinja. Biti obdaren voljom djelomično pokazuje što znači biti stvoren na Božju sliku. Mi nismo samo bića vođena nagonima i biološkim željama. Bog je svakome od nas dao sposobnost da donosimo moralne odluke ispravnom primjenom volje. Ellen G. White to na jezgrovit način kaže ovako: "Volja je upravljačka sila u ljudskoj naravi, to je sposobnost odlučivanja ili biranja. Svako ljudsko biće, obdareno razumom, ima sposobnost da izabere dobro. U svakom životnom iskustvu Božja riječ nam govori: 'Danas izaberite kome ćete služiti!' (Jošua 24,15) Svatko svoju volju može pokoriti Božjoj volji, može izabrati da Mu bude poslušan i povezujući se na taj način s božanskim silama, može postati tako čvrst da ga ništa ne može prisiliti da čini zlo." (*Odgoj*, str. 257) Pravilnom upotrebom volje, pod vodstvom Duha Svetoga, razvija se božanski karakter.

Budući da Duh Sveti posjeduje i božanski um koji razmišlja i prosuđuje, i božansku volju koja odlučuje, On prema definiciji mora

biti božanska Osoba. On nije samo sila koja proizlazi od Oca, jedan aspekt Božje Osobe. On je odvojena, posebna Osoba. Duh Sveti razmišlja, prosuđuje, donosi odluke i bira. On je stvarna i božanska Osoba kao i Otac i Sin.

Razmislite:

Odredite karakteristike osobe i odgovorite zašto, na osnovi ovog kriterija, Duh Sveti, koliko god bio tajanstven, ispunjava definiciju osobe.

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Povedite u razredu praktičan razgovor o tome kako Duh Sveti otkriva istinu o Božjoj riječi i Isusu koji je “put, istina i život” (Ivan 14,6). Ako je Isus “istina”, na što je Isus želio ukazati učenicima kada je rekao da će ih Duh Sveti uputiti “u svu istinu” (Ivan 16,13)?

Za primjenu:

1. Kada tražimo da Duh Sveti bude kraj nas, ne tražimo da nas vodi neka “kozmička sila”. Kada tražimo vodstvo Duha Svetoga, ne očekujemo mističnu prisutnost koja će nas povesti nekom unutarnjem svjetlu. Mi molimo Boga svemira da pošalje Treću Osobu Božanstva da nam pruži potporu koja nam je potrebna. Zašto se Duh Sveti katkad čini toliko tajanstvenim? Kako On može postati stvaran u našem životu?

2. Kako kao pojedinci možemo biti osjetljiviji na djelovanje Duha Svetoga u svojem životu?

3. Koje praktične stvari možemo učiniti da bismo čuli Božji glas koji govori preko Duha Svetoga dok čitamo Božju riječ?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Duh Sveti je silna pomoć u postizanju pobjede nad grijehom. On nas osposobljava da živimo sretnim i izobilnim kršćanskim životom. Duh Sveti nas snaži kada se suočimo s kušnjom, hrabri nas u trenucima obeshrabrenja i vodi nas u trenucima odluke. Kada dopustimo Duhu Svetome da ispuni naš život svojom božanskom prisutnošću, živjet ćemo punim životom. Nećemo se boriti protiv lukavosti zloga oslanjajući se na svoju snagu i živjeti razočarani zbog poraza. Radovat ćemo se pobjedama koje nam daje Duh Sveti.

Aktivnosti:

1. Zamolite članove razreda da iznesu najznačajniju misao koju su zapazili u pouci za ovaj tjedan.
2. Razgovarajte u razredu o tome što za svakog osobno znači da je Duh Sveti božanski *paraklētōs*.
3. Potaknite učenike da ispričaju na koje načine slušaju glas Duha dok razmišljaju o Riječi i Božjim djelima.

Krštenje i ispunjenost Duhom Svetim

Ključni tekst: Matej 3,11.

Učenik će

Znati: Shvatit će značenje krštenja Duhom u Svetom pismu i razumjet će praktičnu važnost ovog biblijskog nauka u svojem životu. Otkrit će preduvjete za primanje punine Duha Svetoga.

Osjećati: Njegovat će dublju želju da svakoga dana bude ispunjen Duhom Svetim i da živi sa sviješću o prisutnosti i vodstvu Duha Svetoga.

Činiti: Svjesno će tražiti svakodnevno krštenje Duhom Svetim pomnim proučavanjem Božje riječi.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Značenje i važnost krštenja Duhom

A. Zašto je krštenje Duhom Svetim toliko važno u životu svakog vjernika?

B. Koju praktičnu promjenu krštenje Duhom unosi u naš život?

C. Zašto ne možete biti posvećeni kršćanin bez krštenja Duhom Svetim?

II. Osjećati: Siromaštvo duše bez krštenja Duhom Svetim

A. Kako nas osjećaj slabosti i nedostojnosti može nagnati da težimo za Duhom Svetim?

B. Zašto je nedovoljno znanje o krštenju i izlivanju Duha Svetoga toliko štetno za naš duhovni život?

III. Činiti: Radost i snaga življenja u sili Duha

A. Zašto je život u sili Duha Svetoga naš svakidašnji izazov?

B. Što konkretno možemo učiniti da bismo pripremili svoje srce za izlivanje Duha Svetoga?

Sažetak: Zahvaljujući ispravnom razumijevanju krštenja Duhom Svetim, postajemo svjesni siromaštva duše ako nije ispunjena Njime. Dok slijedimo praktične biblijske korake kako bismo bili ispunjeni Duhom Svetim, primamo snagu i radost.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Matej 3,11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog želi ispuniti svoj narod svojim Duhom Svetim, čak ako on ne shvaća u potpunosti značenje ispunjenosti Duhom i koje korake treba poduzeti da bi se Duh Sveti izlio na njega. Kristovo srce puno ljubavi želi da primamo sva dobra koja nam Nebo nudi da bismo pobijedili lukavstva zloga i živjeli najizobilnijim mogućim životom. Bog čini sve što je moguće ne bi li nas osposobio da iziđemo kao pobjednici u borbi sa zlom.

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan treba pomoći članovima razreda da postanu svjesni da krštenje Duhom Svetim nije samo za odabranu nekolicinu ili malobrojnu duhovnu elitu kršćana. Krštenje ili izlivanje Duha Svetoga namijenjeno je svim vjernicima u svakom naraštaju. Ako postanemo neosjetljivi za izlivanje Duha Svetoga, živjet ćemo kršćanskim životom oslanjajući se na svoju snagu, nemoćni pred kušnjama. Bit ćemo razočarani zbog poraza, umjesto da budemo ispunjeni radošću zbog izvojevanje pobjede. Naše odluke više će se temeljiti na ljudskoj mudrosti nego na božanskom vodstvu. Bit ćemo uhvaćeni u zamku naizgled nepobjedivih navika, umjesto da uživamo u slobodi koju nam Kristov Duh donosi.

Uvodni razgovor:

Pastor Mark Finley, adventistički evangelist, održao je niz evanđeoskih predavanja na istočnoj obali Amerike u saveznoj državi Massachusetts. Nakon jednog predavanja, mladić u kasnim dvadesetim godinama prišao je pastoru Finleyju s čudnim, zabrinutim izgledom na licu. Upitao je: “Možemo li porazgovarati nasamo? Moram vam postaviti vrlo važno pitanje.”

Pastor Finley je pozvao mladića da porazgovaraju u jednom uglu dvorane. Mladić je odmah iznio ono što ga je mučilo. Zabrinuto je počeo postavljati pitanja: “Kako mogu znati jesam li počinio neoprostivi grijeh? Zašto se osjećam duhovno praznim? Je li ova praznina znak da me je Duh Sveti napustio?” Pastor Finley mu je strpljivo odgovarao na postavljena pitanja, sve dok mladić nije stekao sigurnost.

nost u Kristu i svijest o svakidašnjoj prisutnosti Duha Svetoga u njegovom životu.

Ovdje se postavlja važno pitanje: Po čemu se razlikuju neoprostivi grijeh i krštenje Duhom Svetim? To su dvije točke na suprotnim stranama spektra. Zatim, što je krštenje Duhom Svetim? Kako čovjek doslovno biva "ispunjen" Duhom? Zašto ispunjenost Duhom Svetim nije jednostavno emocionalno iskustvo? Kakvo je to iskustvo?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Glavne teme u ovoj pouci jesu: 1) krštenje Duhom Svetim, 2) preduvjeti za primanje Duha Svetoga, 3) promjene koje izlivanje Duha Svetoga unosi u život svakog vjernika. U okviru ovih tema pokušat ćemo pronaći odgovore na sljedeća pitanja: Što je krštenje Duhom Svetim? Što Ivan Krstitelj ima na umu kada usmjera svoje slušatelje k Isusu koji će ih krstiti "Duhom Svetim i ognjem" (Matej 3,11)? Zapazite da u Bibliji stoji "i ognjem", a ne "ili ognjem". U čemu je razlika?

Dok vaši učenici pronalaze odgovore na ova pitanja, važno je imati na umu da postoje najmanje tri osnovna načina na koje mogu shvatiti biblijski tekst:

Kao prvo, potaknite članove razreda da pročitaju cijeli kontekst biblijskog teksta. Što prethodi tekstu koji razmatraju, a što slijedi?

Drugo, na koji su način riječi i misli iz ovog teksta upotrijebljene na ostalim mjestima u Bibliji?

I treće, koje je značenje riječi koju proučavaju? (Katkad može biti korisno da se osvrnemo na izvorni jezik teksta. Od koristi mogu biti dobri biblijski komentari ili rječnici.)

Tijekom proučavanja pouke naglasite učenicima da je krštenje Duhom za sve vjernike. Istaknite istinu da je krštenje uronjavanje i da svatko od nas svakodnevno može uroniti u Božju prisutnost djelovanjem Duha Svetoga. Dok hranimo svoj um Riječju, ispunjeni smo Duhom Svetim. Isti Duh Sveti koji je nadahnuo Bibliju, ispunjava i preobražava naš život dok je čitamo.

Biblijski komentar

Krštenje Duhom Svetim

(Prisjetite se teksta iz Evanđelja po Mateju 3,11.)

U Bibliji se oganj koristi kao simbol Božje prisutnosti. U Postanku 3,24 Božja prisutnost kraj drveta života simbolički je prikazana ognjenim mačem. U Izlasku se Božja prisutnost pokazuje u grmu ko-

ji ne sagorijeva (Izlazak 3,2-4). Također je otkrivena u stupu od ognja koji je noću vodio izraelski narod (Izlazak 13,21). Bog se pokazuje u “vatri koja sažiže” na gori Sinaju (Izlazak 24,17). On se otkriva u slavi Šekine na najsvetijem mjestu izraelskog Svetišta (Izlazak 25,8.21.22; 40,34-38). On je u ognju koji spaljuje neznabožački žrtvenik na gori Karmelu, u užarenom ugljčevlju na nebeskom žrtveniku koji dodiruje Izaijine usne, i u ljevačevom ognju u Knjizi proroka Malahije (1. o kraljevima 18,38; Izaija 6,6-8; Malahija 3,2.3; 4,1).

Kao što možemo vidjeti, Božja prisutnost se u Starom zavjetu otkriva slikom ognja. Zato nije slučajno što se u Djelima 2 prisutnost Duha otkriva u ognjenim jezicima. U Novom zavjetu oganj je jedinstveni biblijski simbol koji prikazuje slavu, veličanstvo i silu Božje vječne prisutnosti djelovanjem Duha Svetoga.

Biblijsko krštenje nije ni škropljenje ni polijevanje, već uranjanje. Biti kršten Duhom Svetim znači biti uronjen u Božju prisutnost. To znači biti ispunjen Njegovom milošću, odsjajivati Njegovu slavu i otkriti svijetu koji čeka i svemiru koji promatra veličinu Njegove sile u svojem životu. To znači živjeti u skladu s Njegovom voljom, ići Njegovim putovima i biti posvećen Njegovim ciljevima. Kad smo ispunjeni silom Duha Svetoga, naš život se mijenja i mi postajemo svjedoci Njegove milosti. Kada se krštavamo uronjavanjem da bismo dali svjedočanstvo svoje potpune posvećenosti Kristu i Njegovoj istini, također se krštavamo Duhom Svetim i doživljavamo izlivanje Duha Svetoga.

Razmislite:

Navedite primjere iz Starog i Novog zavjeta u kojima oganj na simbolički način prikazuje Božju prisutnost.

Što znači krštenje? Definirajte uronjavanje. Šta znači biti kršten ili uronjen u Božju prisutnost?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Biblijski uvjeti za primanje Duha Svetoga dani su ne zato što nam Bog želi uskratiti Duha Svetoga, već zato što želi da Ga primimo u punini. Ne radi se o tome da Bog nerado daruje svojeg Duha, već da mi nismo sposobni primiti Duha Svetoga u punini bez ispunjenih uvjeta.

Razmislite:

1. Bog nas želi ispuniti Duhom Svetim i korjenito promijeniti naš život i više nego što možemo zamisliti. Njegova je želja da živimo

pobjedonosnim životom odražavajući Njegovu dobrotu i objavljujući Njegovu ljubav i silu. Što krštenje Duhom Svetim znači za vas osobno?

2. Kako Duh Sveti mijenja vaš život?
3. Koja su praktična načela za svakidašnje primanje Duha Svetoga u punini?

Za primjenu:

Razmotrite svaki od sljedećih uvjeta za primanje Duha Svetoga i razgovarajte o tome u razredu:

1. Zašto je pokajanje preduvjet za primanje Duha Svetoga?
2. Kakvu ulogu u primanju Duha Svetoga ima povjerenje u Božju riječ?
3. Kakvu ulogu u primanju Duha Svetoga ima poslušnost?
4. Zašto mislite da Bog neće izliti Duha Svetoga na one koji su svjesno neposlušni Njegovoj volji?
5. Zašto nečistoća sprečava djelovanje Duha Svetoga?

Aktivnost:

Zamolite članove razreda da navedu biblijske retke koji im najviše znače u vezi sa silom Duha Svetoga u njihovom životu.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Bit kršćanske vjere je kristocentrično življenje. Vjera mora utjecati na naš svakidašnji život. Da bi vjera bila iskrena i prava, mora utjecati na svaki aspekt našeg života. Ova promjena je jedan od razloga zašto nam je potreban Duh Sveti. Kada smo ispunjeni Duhom Svetim, naš život se mijenja i ljudi oko nas to primjećuju.

Aktivnosti:

1. U čemu je razlika između sebične osobe i osobe koja je vođena Duhom?
2. Pročitajte Galaćanima 5,16-26 i razmišljajte o ovom tekstu. Zamolite Boga da vam otkrije područje života koje nije u potpunom skladu s Njegovom voljom. Provedite nekoliko trenutaka razmišljajući o tome što Duh Sveti unosi u vaš um.
3. Predajte to područje života Njemu i oslonite se na obećanje da ćete primiti Duha Svetoga i izvojevati pobjedu.

Duh Sveti i svetost života

Ključni tekst: 1. Petrova 1,14-16.

Učenik će

Znati: U Svetom pismu će prepoznati poziv na svetost koji upućuje Duh Sveti i dublje će ga cijeniti.

Osjećati: Njegovat će sve veću želju za svetošću i pobožnim životom.

Činiti: Pod utjecajem Duha Svetoga odlučit će živjeti životom svetosti.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Svetost je Božja bit i srž kršćanstva

A. Zašto je danas toliko općeprihvaćeno naglašavati Božju ljubav, a zanemarivati Njegovu svetost?

B. Što bi bilo drugačije kada bi Bog bio svemoćan i sveznajuć, ali ne i svet?

C. U kakvom su odnosu Božja svetost i Njegova ljubav? Kako ovaj odnos utječe na nas?

II. Osjećati: Radost težnje za svetošću zahvaljujući sili Duha Svetoga

A. Je li svetost cilj koji postizemo ili putovanje na kojem se nalazimo kao kršćani? Objasnite.

B. Zašto težnja za svetošću, težnja da postanemo čisti i puni ljubavi kao Isus, treba biti težnja svakog kršćanina?

III. Činiti: Božjom milošću odlučit će tražiti svetost u molitvi, proučavanju Riječi i kršćanskom razmišljanju

A. Usporedite biblijske izraze “živjeti po Duhu” i “boriti se u dobroj borbi vjere”. Po čemu su ove izjave slične i kako ih možete primijeniti u svojem životu?

B. Kako možemo razviti nove navike kada su stare duboko ukorijenjene?

Sažetak: Težnja za svetošću poziv je svakom kršćaninu. Kada tražimo svetost, tražimo je od Boga koji je svet. Duh Sveti, božanski Pomoćnik, pritječe nam u pomoć kako bi nas osnažio u težnji za svetošću koja je bit Božjeg karaktera.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Efežanima 1,3-6.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog nas je izabrao prije osnivanja svijeta. U Kristu nas je blagoslovio svakim duhovnim blagoslovom da bismo mogli odražavati milost Njegovog karaktera i težiti za Njegovom svetošću. Svetost nije stanje savršenstva koje pokušavamo postići. Svetost znači neprestano postajati sličan Isusu. To je stanje koje se svakodnevno postiže silom Duha Svetoga dok stupamo u zajednicu s Bogom u molitvi i preko Njegove Riječi. Svetost je posljedica promatranja ljepote Kristovog karaktera.

Samo za učitelje: Božja svetost sastoji se najvećim dijelom od dva glavna elementa. Kao prvo, ona obuhvaća Njegovu pravednost, čist karakter, koji je bitan dio Njegove naravi. Bog ne može djelovati suprotno svojoj naravi, tako da su Njegova djela uvijek pravedna, čista i ispravna. Drugo, svetost Ga odvaja od svih ostalih stvorenih bića. Njegova ljubav, dobrota, pravednost i suosjećanje su bezgranični. Nitko nije poput Njega u čitavom svemiru (Levitski zakonik 19,2; Psalm 47,9; 1. Petrova 1,15.16).

Razmišljanje o Božjoj svetosti navodi nas da odražavamo Njegovu svetost u svojem životu (2. Korinćanima 3,18). Ellen G. White jasno kaže: "Zakon uma je da se on postupno prilagođuje predmetima o kojima je naučio razmišljati." (*Patrijarsi i proroci*, str. 502) Cilj pouke za ovaj tjedan je dvostruk: pomoći članovima razreda da shvate koliko je važno da teže za svetošću i ohrabriti ih da promatrajući Božju svetost u Njegovoj Riječi razviju takvu svetost u svojem životu.

Uvodni razgovor:

Na što pomislite kada razmišljate o Božjoj svetosti? Da imate zadatak da naslikate svetog Boga, kako biste Ga prikazali? Jesu li slike svetog Boga u vašem umu pozitivne ili negativne? Zašto? Kakve osjećaje u vama budi misao o Božjoj svetosti?

Misao o svetom Bogu u nekim ljudima izaziva divljenje i strahopoštovanje. U drugima strah i osudu. Ima onih koji izjednačavaju Božju svetost s Njegovom mržnjom prema grijehu i budući da znaju

da su sagriješili, u svjetlu Božje svetosti preplavljeni su vlastitom krivnjom. U pouci za ovaj tjedan otkrit ćemo da je ljubav u samom temelju Božje svetosti i da iz nje proizlazi Njegova milost. Sveti Bog je pravedan. Njegova pravednost tvori samu osnovu svemira u kojem nema razornog utjecaja grijeha.

Pitanja za razgovor:

1. Što mislite zašto je općeprihvaćeno naglašavati Božju ljubav, a zanemarivati Njegovu svetost?
2. Je li Božja svetost dar ili zapovijed? Zašto?
3. U čemu je razlika između svetosti i savršenstva?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: U životu svakog kršćanina postoji napetost. Ova napetost vlada između onoga što jesmo i što bismo željeli biti, između stvarnosti i ideala. Kao posvećeni kršćani željeli bismo odražavati Isusov lik u svim svojim djelima, ali katkad u tome ne uspijevamo. Radosna je vijest da smo prihvaćeni u Kristu, da nas je Krist otkupio i opravdao. Primamo spasenje zahvaljujući Njegovoj žrtvi, a ne postizanjem određenog stanja svetosti (Efežanima 1,6.7; 2,8; Rimljanima 5,8-10). U okviru Njegove ljubavi i milosti želimo biti kao On. Njegova ljubav nas nadahnjuje da tražimo Njegovu svetost (2. Korinćanima 5,14.15). Želimo biti kao On zato što smo otkupljeni Njegovom milošću (1. Ivanova 3,1.2).

Usredotočite se na ovu misao u pouci za ovaj tjedan: Težimo za svetošću zato što smo otkupljeni Njegovom milošću i želimo odražavati Njegov karakter. Kao što je rečeno u Pismu: “Da imamo mi ljubav prema njemu, jer on najprije pokazao ljubav prema nama.” (1. Ivanova 4,19)

Biblijski komentar

Živjeti svetim životom

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Hebrejima 12,2.)

U Hebrejima 11 Bog navodi junake vjere. Dvanaesto poglavlje počinje ovim riječima: “Zato i mi, opkoljeni tolikim oblakom svjedoka, odbacimo od sebe svako breme i grijeh koji lako zavodi, te ustrajno trčimo na utakmici koja nam je određena!” (Hebrejima 12,1) Metafora “tolikim oblakom svjedoka” nosi u sebi misao o sportašu koji se natječe na stadionu dok ga bodre tisuće svjedoka. Apostol Pavao ovdje

kaže da nas junaci vjere iz prošlosti slično tome bodre u našoj utrci prema kraljevstvu. Oni nas ohrabruju da težimo životu svetosti. “Gri-jeh koji je za nas prionuo” zapravo je nedostatak vjere koji skreće naš pogled s Kristove pravednosti i navodi nas da se oslonimo na svoju pravednost. Pogubna je pogreška usredotočiti se na ljudske na-pore umjesto na božansku milost; osloniti se na svoju slabost umje-sto na Kristovu snagu.

Apostol potiče sve vjernike da “gledaju” na Isusa, “Začetnika” i “Završitelja” naše vjere (Hebrejima 12,2). U adventističkom biblijskom komentaru stoji sljedeće: “Držati oko vjere na Isusu znači održavati stalnu zajednicu s Njim koji je izvor sile, koji nas može osnažiti da sve podnesemo i pobijedimo.” (*The Seventh-day Adventist Bible Com-mentary*, sv. 7, str. 481) Riječ “Završitelj” u Hebrejima 12,2, grčki *teleiōtēs*, znači onaj koji završava, usavršava ili ispunjava.

Isus je naš Spasitelj i Gospodin. On je umro za nas i živi za nas. On nas opravdava i posvećuje. On je započeo dobro djelo u nama i završit će ga. Zahvaljujući službi Duha Svetoga, Trećoj Osobi Bo-žanstva, mi napredujemo “u milosti i pravoj spoznaji našega Go-spodina, Spasitelja Isusa Krista” (2. Petrova 3,18). Mi koji nismo sveti, u Kristu smo prihvaćeni kao sveti, On nas je svojom milošću učinio svetima.

Razmislite:

U Rimljanima 7,12 apostol Pavao opisuje Božji zakon kao “svet, pravedan i dobar”. U cijeloj Bibliji Bog je opisan kao svet (Izaija 6,3), pravedan (1. Ivanova 1,9) i dobar (Psalam 25,8). Ako su ovo Božje osobine i karakteristike Zakona, što vam ta izjednačenost govori o samoj naravi Zakona? U kakvom je odnosu život ispunjen Duhom s Božjim zakonom? Razgovarajte u svojem razredu o sljedećoj izjavi: “Možete pokušavati vršiti Zakon bez ljubavi, ali ne možete istinski ljubiti bez vršenja Zakona.”

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: U našem bezbrižnom egocentričnom društvu, samoodricanje, poslušnost i svetosti većini ljudi mogu izgledati nera-zumno. Pomozite članovima razreda da shvate da je srž kršćanskog života da vjernici, spašeni milošću i preobraženi Božjom ljubavlju, prirodno teže za svetošću. Kada se nekome divite, želite biti slični toj osobi kojoj se toliko divite. Kristova ljubav osvaja naše srce i mi po karakteru želimo biti slični Njemu.

Za primjenu:

1. Kako možemo razviti nove navike koje će nas voditi na našem putu prema svetosti?
2. Što nas u životu odvraća od življenja svetim životom?
3. Zašto je takav način života često veliki izazov?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Težiti za svetošću zapravo znači težiti za Bogom i Njegovim karakterom. Pomozite razredu da shvati da će Duh Sveti donijeti svetost u životu onih koji posvećuju vrijeme traženju Boga u molitvi i Njegovoj Riječi.

Aktivnosti:

1. Pozovite članove razreda da kažu koje su misli o svetosti otkrili u ovoj pouci.
2. Podijelite svim članovima razreda po listić. Zamolite svakog učenika da napiše molitvu u vezi sa svetošću u tri ili četiri rečenice. (Ako niste u mogućnosti izvesti aktivnost na ovaj način, zamolite članove razreda da izgovore molitvu u sebi.) Slijedi jedan primjer molitve za svetost.

Dragi Gospodine,

Danas želim biti sličniji Tebi. Katkad imam previše obveza da bih provodio vrijeme s Tobom. Molim Te, oprosti mi zbog toga. Uspori me da bih mogao čuti Tvoj glas. Promijeni me Duhom Svetim da bih mogao živjeti u svetosti na koju si me pozvao.

U Isusovo ime, amen.

Duh Sveti i plod Duha

Ključni tekst: Galaćanima 5,22-26; Ivan 15,1-8.

Učenik će

Znati: U potpunosti će prepoznati potrebu da bude u Kristu kako bi donosio plod Duha u svojem životu.

Osjećati: Iskusit će dublju želju za zajedništvom s Isusom i plodom Duha.

Činiti: Provodit će vrijeme s Isusom u molitvi, proučavanju Biblije i kršćanskom razmišljanju kako bi razvio plod Duha u svakom području svojeg života.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Duhovnost i plod Duha

A. Možemo li biti pravi kršćani bez pokazivanja ploda Duha Svetoga u svojem životu? Zašto?

B. Na što ukazuje plod Duha Svetoga?

II. Osjećati: Prebivanje u Kristu i plod Duha

A. Kada se netko prema vama ponaša grubo i upućuje vam neljubazne riječi, a vi odgovorite ljubavlju, ljubaznošću, strpljenjem i suzdržanošću, kako to utječe na vas i vaš odnos?

B. Kako se osjećate kada ne pokažete plod Duha u napetim okolnostima? Kakvi vas osjećaji prožimaju kada ste bezosjećajni, nestrpiljivi i neljubazni?

III. Činiti: Svakidašnji život i plod Duha

A. Donesite odluku da ćete svakoga dana odvojiti vrijeme koje ćete provesti s Isusom. Vodite dnevnik o svojem duhovnom životu.

B. Svakoga dana posvetite određeno vrijeme zajednici s Kristom u molitvi i proučavanju Riječi.

Sažetak: Plod Duha nije prirodna čovjekova karakterna osobina. To je posljedica prebivanja u Kristu koje stvara nadnaravnu promjenu u životu svakog vjernika. Plod Duha je dokaz da imamo duboko

ukorijenjen odnos s Kristom. Zdravo drvo daje zdrave rodove u izobilju. Kao kršćani ne pokušavamo u svojoj snazi donositi plod Duha. Dok stanujemo u Kristu, proučavamo Bibliju i molimo se, On razvija ovaj plod u nama.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Galaćanima 5,22.23.

Ključno načelo duhovnog rasta: Najveća motivacija za poslušnost i službu je ljubav. Božja ljubav prema nama preobražava život. Svi jest o Njegovoj ljubavi mijenja nas. Kada doživimo Njegovu ljubav, i mi ćemo ljubiti. Bog pun ljubavi osposobljava nas da ljubimo druge. Odvojeno od Boga, ljudsko srce je po naravi sebično i nesposobno da iskreno voli.

Kada promatramo Božju ljubav, otkrivenu u Kristu, mi se mijenjamo. “Život po Duhu” (Galaćanima 5,25) znači usmjeriti svoj um prema Isusu. To znači “da u Njemu stojimo” (1. Ivanova 4,13), da provodimo vrijeme s Kristom. Kada prednost damo zajednici s Isusom, Njegova ljubav ispunit će naše srce, a plod Duha pokazat će se u našem životu. Ellen G. White je to izrazila na divan način: “Kad upoznamo Boga onako kako Ga imamo prednost upoznati, živjet ćemo životom stalne poslušnosti. Poštovanjem Kristova karaktera i zajednicom s Bogom, grijeh će nam postati mrzak.” (*Isusov život*, str. 554)

Samo za učitelje: U pouci za ovaj tjedan usmjerit ćemo se na razvoj ploda Duha u svojem životu. Proučavat ćemo sve osobine karaktera poznate kao plod Duha naveden u Galaćanima 5,22.23. Ove osobine karaktera zapravo su osobine Kristovog karaktera. Isus je pun ljubavi, strpljiv, ljubazan, dobar i nesebičan. On uvijek pokazuje nježnost i suzdržljivost. On je pokazao vjernost Očevoj volji, savršeni mir i povjerenje u svojega nebeskog Oca.

Dok promatramo Isusa, postat ćemo slični Onome kome se najviše divimo. Budući da Duh Sveti “svjedoči” za Isusa (Ivan 15,26) i “proslavlja” Ga (Ivan 16,14), kada se pokorimo Njegovom utjecaju i predamo Njegovoj sili koja osvjedočuje, Duh Sveti će svjedočiti za Isusa i proslaviti Ga u našem životu. Kristova ljubav bit će otkrivena u nama i preko nas (1. Ivanova 3,1-3; 4,9-11).

Nemoguće je stvarno ljubiti Boga, a ne ljubiti ljude oko sebe. Božja ljubav je izvor iz kojeg teče iskrena ljubav. Kada volimo Njega, volimo jedni druge. Što više ljubimo Boga, Njegova ljubav u većoj mjeri teče kroz nas prema drugima (1. Ivanova 4,12-16). Svaki element plo-

da Duha izrasta iz naše ljubavi prema Bogu i Njegove ljubavi prema nama.

Uvodni razgovor:

U Galaćanima 5 apostol Pavao govori o “životu po Duhu” (Galaćanima 5,16) i “djelima tijela” (redak 19). On nas poziva da razapnemo “svoje tijelo s njegovim strastima i požudama” (Galaćanima 5,17.24). Pitajte razred što znači “živjeti po Duhu” u našem svakidašnjem životu? Što znači “razapeti tijelo”?

Pročitajte Galaćanima 5,22-24 i zamolite članove razreda da opišu kako svatko od nas pokazuje plod Duha u svojem životu. Neka članovi razreda međusobno podijele što im sve pomaže da “razapnu tijelo” i da “žive po Duhu”. Kako oni dopuštaju Duhu Svetome da se otkrije u njihovom životu? Pozovite članove razreda da podijele svoja duhovna iskustva koja su značajna za njihov kršćanski rast.

Pitanja za razgovor:

1. Što iz izraza apostola Pavla “živite po Duhu” (Galaćanima 5,16) možete naučiti o životu u kojem se otkriva plod Duha?

2. Je li plod Duha nešto što razvijamo ili dar koji automatski primamo od Boga? Objasnite. Ako ga razvijamo, kako to činimo i otkle primamo snagu za njegov razvoj?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Suvremena medicinska istraživanja otkrila su da prehrana koja se temelji na namirnicama biljnog podrijetla smanjuje rizik od srčanih bolesti, moždanog udara, većine malignih bolesti, gojaznosti i dijabetesa tipa 2. Zastupljenost raznovrsnog voća, orašastih plodova, žitarica i povrća u prehrani ne smanjuje samo rizik od bolesti koronarnih arterija, već i rizik od drugih smrtonosnih bolesti 21. stoljeća.

Tako je i u duhovnom rastu. Ne trebamo imati različit pristup svakoj duhovnoj bolesti koja nas pogađa. Nestrpljenje, neljubaznost, ljubomora, zavist, požuda, sve imaju isti lijek — Isusa. Gnjev, mržnja, gorčina — za sve nalazimo rješenje u Njemu. Plod Duha je izvanjski pokazatelj da živimo u zajednici s Isusom i da je naše srce ispunjeno Njegovom ljubavlju.

Biblijski komentar

Rasti u Kristu i plod Duha

(Prisjetite se u razredu teksta iz Evanđelja po Ivanu 15,4.)

Isus je konačno rješenje svih naših duhovnih problema. On je izgovorio ovu vječnu istinu: "Ostanite u meni i ja ću ostati u vama! Kao što mladica ne može sama od sebe, ako ne ostane na trsu, roditi roda, tako ni vi, ako ne ostanete u meni." (Ivan 15,4) Biti u Kristu znači razviti stalan, svakidašnji odnos s Njim. Mladice ne rastu i ne daju rod ako su na trsu jedan dan, a sljedećeg dana već nisu. Neki pojedinci jašu jedan dan na visokim valovima vjerskih osjećaja, a sljedeći hodaju dolinom nemarnosti. Živ, značajan odnos s Isusom, koji pokazuje plod Duha Svetoga u životu, nije povremeno iskustvo. To je svakidašnja, stalna zajednica s Kristom.

Dolazeći Kristu, prebivajući u Njemu i počivajući u Njegovoj ljubavi, postajemo puni ljubavi, strpljivi, ljubazni, blagi i vladamo sobom. Razmislite o ovoj snažnoj izjavi: "Život će se trsa pokazati u divnom plodu na lozama. 'Tko ostaje u meni,' rekao je Isus, 'i ja u njemu, rodi mnogo roda. Jer bez mene ne možete ništa učiniti.' Ako živimo vjerom u Božjeg Sina, u našem će se životu pokazati plod Duha i nijedan neće nedostajati." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 562)

Smisao pokazivanja ploda Duha u našem životu nije da na našoj duhovnoj listi stavimo kvačicu kada postignemo neki cilj, već da upoznamo Isusa i dopustimo Mu da otkrije plod svojeg Duha u nama. Kada rataru rodi izobilna žetva, on se raduje. Slično je s Bogom. Naš nebeski Otac se raduje kada dopustimo Duhu Svetome da donese svoj plod u našem životu (Ivan 15,11). Kada božanskom milošću postanemo dionici božanske naravi, Božji karakter bit će obranjen pred sve mirom u borbi između dobra i zla.

Pitanja za razgovor:

Pitanje ne glasi želimo li mi da Isus stanuje u nama, već hoćemo li Mu dopustiti. Hoćemo li Ga upoznati kao Prijatelja? Svako prijateljstvo zahtijeva vrijeme.

1. Pročitajte Ivan 15,4.7. U kakvom je odnosu prebivanje u Kristu s čitanjem Riječi?

2. Kako Krist stanuje u nama? Je li to neko nejasno, mistično iskustvo, ili postoje određeni načini na koje Isus živi u našem životu? Objasnite.

3. U kakvom su odnosu razvijanje ploda Duha i prebivanje u Kristu?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Pročitajte u razredu tekst iz Galaćanima 5,22-24. Ukratko se prisjetite svakog aspekta ploda Duha Svetoga. Zamolite članove razreda da definiraju po jedan od devet navedenih aspekata ploda u Galaćanima 5. Na primjer, što je ljubav? Kako definirate radost? Što je mir? Kako biste opisali osobu koja dugo trpi i ljubavna je? Pristupite na ovakav način svakom aspektu ploda Duha.

1. Koji vam je od ovih devet aspekata ploda Duha Svetoga teško pokazati u svojem životu? Zašto vam je teško? Kako to možete popraviti?

2. Koje vas sve pojedinosti u životu odvrćaju od živog odnosa s Kristom koji mijenja život? Predajte sve te pojedinosti u Njegove ruke.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Plod Duha nije neki neostvarivi ideal za prosječnog vjernika, dostupan samo "izuzetnim svecima". To je prirodni izdanak provedenog vremena s Isusom. Pomozite svojem razredu da prepozna koliko je važno da svakoga dana provode vrijeme s Isusom kako bi Duh Sveti mogao razviti svoj plod u njihovom životu.

Aktivnost:

1. Zamolite razred da se u nekoliko minuta prisjeti navedenih aspekata ploda Duha iz Galaćanima 5,22-24. Neka naglase područja u kojima se najviše bore.

2. Pozovite sve članove razreda da na kraju pouke predaju ove neželjene karakterne osobine Bogu moleći Ga da razvije plod Duha Svetoga u njihovom životu.

Duh Sveti i duhovni darovi

Ključni tekst: 1. Korinćanima 12,4-11.

Učenik će

Znati: Usporedit će plod Duha s duhovnim darovima. Proučit će razliku između njih i otkriti božanske namjere Duha Svetoga kada su u pitanju duhovni darovi.

Osjećati: Cijenit će duhovne darove i njegovat će želju da iskoristi svoje Bogom dane darove u izgradnji Kristovog tijela, misionarskom radu i službi drugima.

Činiti: Bit će osjetljiv na djelovanje Duha Svetoga koji daruje duhovne darove i upotrijebit će ove darove Bogu na slavu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Razumijevanje duhovnih darova

- Kako definiramo duhovne darove? Što je duhovni dar?
- Tko udjeljuje darove?
- Po čemu se razlikuju plod Duha i darovi Duha?

II. Osjećati: Prepoznavanje svojeg osobnog dara

- Zašto je vrlo lako previdjeti duhovne darove koje nam Bog daje?
- Kada osjećamo zavist prema višestruko nadarenim ljudima, što to zapravo govori o našem stavu prema Bogu?

III. Činiti: Razumijevanje svrhe duhovnih darova

- Koja je svrha darova koje nam daje Duh Sveti?
- Kako nas darovi Duha Svetoga osposobljavaju da se pozitivno odnosimo prema drugim vjernicima?
- Koju ulogu duhovni darovi imaju u izgradnji Kristovog tijela i službi u zajednici?

Sažetak: Kada pozitivno odgovorimo na poticaje Duha Svetoga i uspostavimo blisku zajednicu s Kristom, Duh Sveti svakome od nas

daje darove, ili božanski darovane sposobnosti, kako On hoće, da bismo izgradili Kristovo tijelo, služili zajednici i proslavili Boga.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 12,4-11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Duh Sveti daje darove svim vjernicima radi izgradnje Kristove crkve i ostvarenja Kristovog poslanja u zajednici. Naš Gospodin nam nije dao zadaću a da nas prije toga nije osposobio za nju. On nam nije dao poslanje bez darivanja darova koji su potrebni za njegovo ispunjenje. Darovi Duha dani su svim vjernicima da bi mogli ispuniti ulogu kao članovi Kristovog tijela u proslavljanju Boga.

Samo za učitelje: Pouka za ovaj tjedan otkriva jedno od najsnažnijih načela u cijeloj Bibliji vezano za rast zdravih crkava. Bog svakom vjerniku daje darove za službu u Crkvi i zajednici. Oni možda ne razumiju koji su to darovi, ali Duh Sveti ih im je podario. Kada prepoznamo darove koje nam je Bog dao i upotrijebimo ih Njemu na slavu, Crkva funkcionira kao zdravo tijelo.

Pozovite članove svojeg razreda da se mole da im Bog pomogne da prepoznaju svoje darove i da ih vodi da ih iskoriste za unapređenje Njegovog kraljevstva. Istaknite misao da će isti Duh Sveti koji daje darove otkriti svakome od nas koji nam je dar dao i kako ga na najbolji način možemo upotrijebiti u Kristovoj službi. Kada smo osjetljivi na djelovanje Duha Svetoga i potpuno posvećeni Kristu i Njegovom djelu, Duh će nas navesti da uvidimo svoje darove i naučiti nas kako ih najbolje možemo iskoristiti u proslavljanju Boga.

Uvodni razgovor:

Pročitajmo zajedno navedene darove Duha Svetoga u 1. Korinćanima 12,27.28 i Rimljanima 12,6-8. Kad biste mogli birati jedan od ovih darova, koji biste izabrali? Zašto biste izabrali upravo taj dar? Što taj dar čini privlačnim?

Možete li se sjetiti određenog rodendana kada ste kao dijete nešto žarko željeli, ali ste se razočarali jer to niste dobili? Ovakvo razočaranje doživjela je djevojčica koja se molila da dobije slona. Željela je mladunče slona kao kućnog ljubimca. Ništa nije željela toliko kao pravog slona. Što mislite jesu li joj roditelji kupili slonića da ga drži u dvorištu? Naravno da nisu! Bili su mudriji od ove djevojčice. Postoje trenuci kada se molimo za svoje "slonove", ali Bog je mnogo mudriji

od nas. On nam daje darove za koje sigurno zna da ćemo ih upotrijebiti u proslavljanju Njegovog imena i u službi Njemu.

Pitanja za razgovor:

1. Što mislite zašto Duh Sveti određuje darove svim vjernicima i zašto nas ne potiče da se molimo za određeni dar?
2. Koje darove trebamo tražiti? (Vidi 1. Korinćanima 12,30.31.)
3. Po čemu se razlikuju duhovni darovi i prirodni talenti?
4. Zašto je tema o duhovnim darovima toliko ohrabrujuća?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Svaki Božji dar dan nam je iz izobilja Njegove milosti i ljubavi. On toliko voli svoju Crkvu da nam daje darove za njezinu izgradnju. Iako nijedan kršćanin ne može učiniti sve, svatko od nas može učiniti nešto za Krista. Svakome je darovan dar za službu.

Iako su darovi različiti, svi su nužni za zdravo funkcioniranje Crkve. Ne postoje vredniji i manje vrijedni darovi. Dar pomaganja isto je toliko važan za Crkvu kao i dar izlječenja. Dar gostoljubivosti isto je toliko važan kao i dar objavljivanja Radosne vijesti. Dar darežljivosti isto je toliko važan kao i dar rukovođenja. Možete li zamisliti Crkvu bez onih koji imaju darove pomaganja, gostoljubivosti i velikodušnosti? U tom slučaju bila bi to hladna, sebična skupina ljudi usredotočena samo na sebe. Svaki dar je važan. Apostol Pavao zapaža: "Ali je Bog udove, i to svaki pojedini od njih, razmjestio na tijelu kako je htio. Štoviše, najpotrebniji su oni udovi koji se čine najslabiji." (1. Korinćanima 12,18.22) Pomozite članovima razreda da shvate da su svi vjernici potrebni, da su svi primili darove od Boga i da su svi pozvani da upotrijebe te darove, bilo da su veliki ili mali, za unapređenje Njegovog kraljevstva.

Biblijski komentar

Duh Sveti daje duhovne darove za službu

(Prisjetite se u razredu teksta iz 1. Korinćanima 12,11.)

Korinćanska crkva bila je puna ozbiljnih duhovnih problema. U njoj je vladala ljubomora, zavist i sukobi među vjernicima (1. Korinćanima 3,3.4). U Crkvu se uvukao nemoral (1. Korinćanima 5,1). Neki članovi su čak prijetili da će određene vjernike izvesti na građanski sud da bi riješili svoje probleme (1. Korinćanima 6,1). Vodile su se rasprave oko jedenja mesa koje se prinosilo idolima, o pogrešnom razumije-

vanju Gospodnje večere i pogrešnoj upotrebi duhovnih darova (1. Korinćanima 8; 11; 14) Crkva u Korintu bila je podijeljena, prožeta sukobima i suočavala se s raskolom.

Upravo u ovom kontekstu apostol Pavao, pod nadahnućem Duha Svetoga, piše vjernicima te crkve o duhovnim darovima kao sili koja ujedinjuje. On ističe tri ključne točke o duhovnim darovima u životu i službi Crkve:

1. Bog daje darove onako kako On odluči. Mi ne biramo koji dar ćemo primiti. On odlučuje koji će nam dar dati.

2. Svaki vjernik prima najmanje jedan poseban dar od strane Duha Svetoga.

3. Uloga je svih darova da vjernici pomoću njih proslave Boga gradeći Crkvu, ujedinjujući Kristovo tijelo i vršeći poslanje u društvenoj zajednici.

Isti Duh Sveti daruje darove vjernicima. Pavao ovo toliko jasno ističe da ne može biti pogrešno shvaćeno. "A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće." (1. Korinćanima 12,11) Ellen G. White dodaje: "Svakoj osobi povjeren je neki poseban dar ili talent koji treba biti upotrijebljen za unapređenje Otkupiteljevog kraljevstva." (*Testimonies for the Church*, sv. 4, str. 618) Svakome od nas Krist je dao poseban dar koji treba biti upotrijebljen u Njegovoj službi. Nitko nije izostavljen. Svaki dar je potreban za izgradnju Božjeg kraljevstva i napredak Njegovog djela.

Razmislite: Koju ulogu imaju duhovni darovi? Kako darovi služe kao sjedinjujuća sila u Crkvi?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Povedite u razredu praktičan razgovor o tome kako možemo otkriti svoje darove i kako ih upotrijebiti u Kristovoj službi. Istaknite da će im isti Duh Sveti koji im je dao darove i otkriti te darove. Slijedi nekoliko koraka koji će pomoći učenicima da otkriju darove koje im je Bog dao:

1. Posvetite svoj život Kristu i zahvalite Mu za darove Duha koje vam je dao.

2. Zamolite Ga da vam otkrije te darove.

3. Ispitajte u koja vas je područja svjedočenja i službe Bog pozvao, a zatim se uključite u tu službu.

4. Ne zaboravite da ne dobivamo potpuno razvijene darove. Što više upotrebljavamo darove koje nam je Bog dao, više se razvijaju i postajemo uspješniji u njihovom korištenju.

5. Potražite potvrdu od drugih članova Kristovog tijela da vas je Bog obdario posebnim darovima u određenim područjima.

Razmislite:

1. Kada posvetimo svoj život Isusu i krstimo se, On obećava da će poslati svojeg Duha da nas ojača kako bismo se mogli suočiti sa Sotoninim kušnjama, i dâ nam darove za službu. Zašto katkad ne prepoznamo svoje darove?

2. Kako možemo znati koje darove nam je Bog dao?

Za primjenu:

1. Kako možemo pomoći jedni drugima da otkrijemo svoje duhovne darove?

2. Koje darove imaju drugi članovi razreda? Razmislite o svojem subotnjoškolskom razredu. Pozovite članove da spomenu neke darove koje zapažaju u drugim članovima razreda.

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Kada otkrijemo darove koje nam je Bog dao i upotrijebimo ih za izgradnju Njegove crkve i svjedočenje u društvenoj zajednici, doživjet ćemo radost u službi. Duhovno zadovoljstvo nastaje kada koristimo darove na blagoslov drugima. Sebi ne pripisujemo slavu zbog ovih darova zato što znamo da smo ih primili od Boga punog ljubavi za unapređenje Njegovog djela.

Aktivnosti:

1. Koje vam je darove Bog dao i kako ih uspješnije možete upotrijebiti u službi?

2. Osmislite neki kreativni projekt za svoj subotnjoškolski razred u kojem će na jedinstven način biti upotrijebljeni darovi svakog člana. Kako zajednički možete upotrijebiti svoje darove u Kristovom djelu?

Duh Sveti i Crkva

Ključni tekst: Ivan 17,17-21.

Učenik će

Znati: Shvatit će načela crkvenog jedinstva koja su nadahnutu Duhom. Otkrit će kakav odnos ima prema posvećenosti Kristu, Njegovom poslanju i jedinstvu Kristovog tijela.

Osjećati: Zauzet će ponizan stav prema drugima i pokorit će se istinama Pisma kao temelju jedinstva.

Činiti: Dopustit će Duhu Svetome da iskorijeni osobne interese radi višeg cilja, jedinstva Crkve.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Razumijevanje načela jedinstva

A. Koja je uloga Duha Svetoga u stvaranju jedinstva Crkve?

B. Kako naše osobno jedinstvo s Kristom vodi k zajedničkom jedinstvu unutar Crkve — Kristovog tijela?

C. Zašto Biblija i doktrina imaju tako ključnu ulogu u ujedinjenju Crkve?

I. Osjećati: Čuvanje jedinstva

A. Kako naši stavovi utječu na jedinstvo Crkve?

B. Koji stavovi doprinose jedinstvu, a koji nejedinstvu?

C. Zašto nije moguće steći iskustvo jedinstva u Duhu Svetome neovisno o nauku Božje riječi?

III. Činiti: Pokazivanje jedinstva

A. Čemu nas načela istaknuta u Djelima 2,41-47 uče o jedinstvu u lokalnoj zajednici?

B. Kako mi kao Crkva možemo uspješnije primijeniti ova načela?

Sažetak: Kada odgovorimo na poticaje Duha Svetoga i dopustimo Isusu da bude naš Spasitelj i Gospodin, ponositost i važnost koju sami sebi pripisujemo ustupaju mjesto poniznosti i pokornosti.

Božja riječ postaje naš vodič, a služba i svjedočenje predmet našeg zanimanja. Jedinstvo je posljedica obraćenih srca, usidrenih u Božjoj riječi i posvećenih Kristovoj službi.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Efežanima 1,22.23; 2,19-22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Jedna od najvažnijih uloga Duha Svetoga jest da svjedoči o Isusu i oda Mu slavu (Ivan 15,26; 16,14). Duh Sveti pokazuje nam što je grijeh, ukazuje nam na potrebu za Spasiteljem i otkriva nam Kristovu neusporedivu ljepotu karaktera. Upravo zahvaljujući Duhu Svetome, privučeni smo Kristu. Silom Duha Svetoga naše srce se mijenja i po Njemu postajemo dio Kristovog tijela — Crkve. U svojoj velikoj posredničkoj molitvi u 17. poglavlju Evanđelja po Ivanu, Krist se iskreno moli za jedinstvo svoje Crkve.

Kada smo ujedinjeni s Kristom — Glavom Crkve — ujedinjeni smo istim Duhom jedni s drugima. Kao što su udovi tijela povezani i čine neraskidivo jedinstvo, tako su u Crkvi članovi Kristovog tijela ujedinjeni preko Duha Svetoga s Kristom. Pavlova upotreba tijela kao slike Crkve snažna je ilustracija jedinstva koje Krist želi da Njegov narod postigne.

Samo za učitelje: Objе omiljene ilustracije apostola Pavla za Crkvu, tijelo i građevina, živo svjedoče o bliskom jedinstvu vjernika. U Duhu Svetome “niste više tuđinci i gosti, nego ste sugrađani svetih i ukućani Božji, nazidani na pravom temelju — na apostolima i prorocima, a zaglavni je kamen sam Krist Isus. U njemu sva zgrada, čvrsto povezana, raste u sveti hram u Gospodinu.” (Efežanima 2,19-21) Zamislite veličanstvenu kamenu Crkvu s ručno obrađenim kamenom koji čvrsto prijanja uz susjedni kamen. Ili zamislite dvije piramide sagrađene od masivnog kamenja, od kojih su mnogi kamenovi teški između dvije i dvije i pol tone. Svaki kamen savršeno se uklapa sa sljedećim da čak ni list najtanjeg papira ne možete staviti između njih. Pavao opisuje Božju crkvu kao građevinu u kojoj je Krist zaglavni kamen, tako ujedinjenu, tako vođenu Duhom da među vjernicima ne postoji ništa što ih razdvaja. Svatko od njih rado i ponizno ispunjava svoju ulogu. Svi su ujedinjeni međusobno po Duhu Svetome u Božjem hramu vječne istine. Zajedno Mu odaju slavu i svjedoče o ljepoti Njegove istine.

Uvodni razgovor:

U Poslanici Efežanima apostol Pavao upotrebljava dvije omiljene metafore kojima opisuje jedinstvo Kristove crkve — ljudsko tijelo i veličanstveni hram. Zašto je Pavao izabrao ova dva simbola? Što u ljudskom tijelu jasno ukazuje na jedinstvo? Razmislite o različitim funkcijama tijela. Mozak, srce, pluća, želudac — svi imaju različite funkcije. Oči su sigurno drugačije od ušiju i nosa. Stopala imaju potpuno drugačiju ulogu od šaka. Ako tijelo kao metafora prikazuje više različitosti nego sličnosti, kako nam ta odlika pomaže da shvatimo pojam jedinstva? Kako možemo biti ujedinjeni, a ujedno različiti? U čemu je razlika između jedinstva i jednodolnosti?

Pitanja za razgovor:

1. Kako biste definirali jedinstvo?
2. Što mislite zašto se apostol Pavao koristi tijelom i građevinom da prikaže jedinstvo? Bi li jedan simbol bio kompletan bez drugog? Ako ne, zašto?
3. Koju ulogu Duh Sveti ima u jedinstvu Crkve?

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Iako je krštenje simbol jedinstva s Kristom u Njegovoj smrti, pokopu i uskrsnuću, ono je također simbol jedinstva s Kristovom crkvom (Djela 2,41; 1. Korinćanima 12,13). Prigodom krštenja Duh Sveti osposobljava i priprema vjernika za službu u Kristovoj crkvi (Djela 2,38.39). Ujedinjeni s Kristom putem krštenja, ujedinjeni smo međusobno po Duhu Svetome u Kristovom tijelu. Krštavamo se u Krista, Glavu, i Crkvu, Njegovo tijelo. Kao što tijelo čine različiti udovi koji imaju različite uloge a ipak doprinose dobru cijelog tijela, tako je i Crkva sastavljena od različitih vjernika koji svojim individualnim darovima doprinose zdravlju i životu Crkve.

Krštenje je element koji ujedinjuje. Njime ljudi svih kulturoloških pozadina, etničkih pripadnosti i jezika stupaju u zajednicu sa živim Kristom i Njegovom Crkvom.

Biblijski komentar

Jedinstvo u Crkvi

(Prisjetite se u razredu teksta iz Djela 2,41-47 i 1. Korinćanima 12,13.)

Knjiga Djela jedna je od najuzbudljivijih u cijeloj Bibliji. Usprkos slabim izgledima, novozavjetna Crkva doživjela je veliki rast. Od

male skupine vjernika u Djelima 1, koji su bili mladi u vjeri, nastala je moćna sila u Rimskom Carstvu. Tri tisuće ljudi priključilo se Crkvi na blagdan Pedesetnice (Djela 2,41). U izvještajima je zabilježeno da je još pet tisuća ljudi (Djela 4,4), osim žena i djece, bilo kršteno ubrzo nakon ovog prvog krštenja. U Djelima 6 dalje stoji: "Riječ se Božja širila bez prestanka, a broj je učenika u Jeruzalemu silno rastao." (redak 7)

Ovo silovito objavljivanje Evandjelja izazvalo je snažnu reakciju rimskih vlasti, ali čak ni progonstvo nije omelo rast Crkve. "Oni sad što su bili raspršeni prolazili su iz jednog kraja u drugi propovijedajući Evandjelje Riječi." (Djela 8,4) Došlo je do međukulturalnog rasta. Kornelije, rimski stotnik, bio je kršten s cijelom svojom obitelji; etiopski kraljevski službenik prihvatio je Krista; Lidija, poslovna žena iz Tijatire, krstila se u Filipi; rimski tamničar prihvatio je Evandjelje. Crkve su nicala i umnožavale se širom Sredozemlja (Djela 9,31).

Što je dovelo do tog brzog rasta? Koje je elemente Duh Sveti iskoristio da dovede Crkvu u takvo jedinstvo koje je utjecalo na čitav svijet? Drugo poglavlje Djela daje dublji uvid o jedinstvu prve Crkve. Zapazite sljedeća načela u retku 42: "Oni su bili postojani u apostolskoj nauci, zajedničkom životu, lomljenju kruha i u molitvama."

Ovi novozavjetni vjernici bili su ujedinjeni zahvaljujući svojem vjerovanju u istinu Svetog pisma. Doktrina je ujedinjujući čimbenik Kristove crkve. Također su bili sjedinjeni zajedništvom, molitvom i bogoslužjem. Duh Sveti nas vodi k jedinstvu kada se molimo zajedno, služimo Bogu zajedno i uživamo u međusobnom druženju. Ovo jedinstvo u Kristu, doktrini i zajedništvu potiče nas na posvećenost misiji i službi. Ellen G. White je napisala sljedeću misao: "Njihov cilj nije više bila svjetovna veličina. Bili su 'jednodušni', 'jedno srce i jedna duša' (Djela 2,46; 4,32). Njihove je misli ispunjavao Krist; njihov je cilj bio napredak Njegova kraljevstva. Umom i karakterom postali su slični svojem Učitelju i ljudi su znali 'da bijahu s Isusom' (Djela 4,13)." (Djela apostolska, str. 29)

Razmislite:

Novozavjetna Crkva doživjela je veliki rast zato što su prvi vjernici bili u potpunosti posvećeni Kristu, ujedinjeni oko osnova biblijske doktrine i usredotočeni na Božju misiju zadobivanja izgubljenih. Zbližila ih je zajednička crkvena organizacija. Sukob je ustupio mjesto pobjedi, osobna netrpeljivost snažnoj želji da se spase izgubljeni. Koja nas načela, koja mogu izvršiti utjecaj i na današnju Crkvu, Duh Sveti može naučiti iz jedinstva prve Crkve? Kako svatko od nas i naša mje-

sna crkva može primijeniti načela jedinstva o kojima smo proučavali u pouci za ovaj tjedan?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Povedite u razredu praktičan razgovor o tome kako na najbolji način možete postići jedinstvo u svojoj mjesnoj crkvi. Kako vaša crkva može postići pravo biblijsko jedinstvo kada je čine ljudi različitog podrijetla, različitih gledišta i pogleda na svijet? Kako elemente jedinstva, koji su istaknuti u Djelima apostolskim, možemo primijeniti danas? Razgovarajte o ulozi svakog od ovih pet osnovnih načela jedinstva u svojem razredu: 1. vodstvo Duha Svetoga, 2. posvećenost Kristu, 3. vjernost Svetom pismu, 4. zajedništvo, 5. posvećeno svjedočenje i služba.

Za primjenu:

1. Kako jedinstvo Crkve može postati duhovni prioritet u našem životu?

2. Kako Crkva u još većoj mjeri može naglasiti značenje jedinstva?

3. Kako vaš subotnjoškolski razred može njegovati jedinstvo u vašoj zajednici?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Duh Sveti ujedinjuje, On ne razdvaja. Kada je Crkva podijeljena zbog sukoba i borbe, to nije djelo Duha Svetoga. Duhom nadahnuta Božja riječ temelj je jedinstva. Kada pojedinci zauzmu krajnja teološka gledišta koja nisu čvrsto ukorijenjena u Riječi, što dovodi do podjela u Crkvi, možemo biti sigurni da nisu vođeni Duhom Svetim. Duh Sveti osvjedočuje nas u naše grijehе, ukazuje nam na osobnu dužnost, njeguje jedinstvo, rasvjetljava Sveto pismo i nadahnjuje naše svjedočenje izgubljenom svijetu.

Aktivnosti:

1. Ovaj tjedan razmišljajte o sljedećoj misli: “Jedinstvo s Kristom sjedinjuje nas međusobno.” Ima li u crkvi nekoga s kim se ne slažete? Što možete učiniti da premostite taj jaz? Molite se ovaj tjedan da vam Bog otvori put da se pomirite s tom osobom.

2. Molite Boga ovaj tjedan da budete graditelji mira, poslanici dobre volje, kanali blagoslova i da njegujete jedinstvo za koje se Krist molio u Ivanu 17.

Duh Sveti, Riječ i molitva

Ključni tekst: Rimljanima 8,26.27.

Učenik će

Znati: Uočit će potrebu za molitvom i Pismom da bi mogao živjeti kršćanskim životom ispunjenim Duhom Svetim.

Osjećati: Osjetit će potrebu da u još većoj mjeri doživi prisutnost Duha Svetoga u molitvi i biblijskom proučavanju.

Činiti: Njegovat će ljubav prema tihim trenucima zajednice s Kristom posredovanjem Duha Svetoga u određenom vremenu za molitvu i biblijsko proučavanje.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Obećanje Duha

A. Zašto je prisutnost Duha Svetoga toliko bitna u kršćanskom životu?

B. Kakav odnos vlada između molitve, proučavanja Biblije i izlivanja Duha Svetoga?

II. Osjećati: Prisutnost Duha

A. Kako u većoj mjeri možemo doživjeti prisutnost i silu Duha Svetoga u svojem životu?

B. Kako se osjećate kada provodite vrijeme s Bogom u živoj i usrdnoj molitvi?

C. Kako se osjećate kada stalno iznova propuštate vrijeme za molitvu?

III. Činiti: Sila Duha

A. Kako možete poboljšati svoj molitveni život da biste svakodnevno živjeli u prisutnosti i sili Duha Svetoga?

B. Dok čitamo obećanja u Pismu, kako ona mogu postati naša, a ne samo nešto o čemu čitamo u Bibliji?

Sažetak: Bog želi ispuniti naš život svojim Duhom Svetim. Duh Sveti je Kristov osobni Predstavnik i najdragocjeniji Dar. Dok provo-

dimo vrijeme s Isusom u molitvi i proučavanju Biblije poniznog i pokornog srca, On će nas ispuniti svojim Duhom. Kada predamo svoj život Kristu, kada vjerujemo u Njegovu Riječ i vjerom se držimo Njegovih obećanja, živjet ćemo u Njegovoj prisutnosti. Duh Sveti će ispuniti naš život. Tajna primanja Duha Svetoga u punini Njegove sile nije uopće tajna. Kada predamo svoj život Kristu, mi tražimo Njegovu slavu, a ne svoju. Kada se molimo, vjerujemo i držimo se obećanja Duha, On će biti izliven na nas u izobilnoj mjeri.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: 1. Ivanova 5,14.15.

Gljučno načelo duhovnog rasta: Mnogi kršćani pogrešno razumiju pravu svrhu molitve. Mi se ne molimo samo zato što želimo nešto za sebe. Molimo se zato što smo toliko ispunjeni ljubavlju prema Kristu i toliko cijenimo ono što je On učinio za nas da čeznemo za zajednicom s Njim. Radost je biti u Njegovoj prisutnosti. Želja je našeg srca da uživamo u zajedništvu s Njim. Molitva je prilika kada Kristov Duh govori našem srcu i mi bivamo privučeni bliže Njemu.

Kada je želja našeg srca da Ga upoznamo, spremni smo primiti Njegov najobilniji blagoslov. Naš Gospodin je Darovatelj svih dobrih darova (Psalam 84,12; Jakov 1,17). Kao što roditelj daje dobre darove svojoj djeci, tako će naš nebeski Otac izobilno podariti dobre darove svakome od nas. Kada tražimo u vjeri, kada vjerujemo da ćemo primiti i kada se držimo Njegovih obećanja, primit ćemo najvrednije nebeske blagoslove.

Samo za učitelje: Jedan od najvažnijih načina na koji možemo iskusiti dublji molitveni život jest da spojimo molitvu i proučavanje Biblije. Kada se molimo, razgovaramo s Bogom. Kada čitamo Njegovu Riječ, On se obraća nama. Ohrabrite učenike iz razreda da kleknu pred Gospodinom s otvorenom Biblijom. Neka počnu s čitanjem Psalama ili jednog od evanđelja. Predložite im da pročitaju određeni tekst iz Pisma i tiho razgovaraju s Bogom o onome što su pročitali. Duh Sveti utjecat će na njihov um i pokazati im u kojim područjima u svojem životu trebaju duhovno rasti. Pružit će im uvid u Božju riječ koja će ih približiti Isusu.

Ellen G. White nam daje praktičan savjet: "Ako istražuješ Pisma u poniznom i poučljivom duhu, tvoji napori bit će bogato nagrađeni. 'Zemaljski čovjek ne prima ono što dolazi od Duha Božjega, jer je to za nj ludost. On to ne može ni upoznati, jer se to mora uz pomoć Duha prosuđivati.' (1. Korinćanima 2,14) Bibliju treba proučavati s

molitvom.” (*Review and Herald*, 4. lipnja 1889.) Pozovite članove razreda da ovaj tjedan slijede ovaj božanski nadahnut savjet o spajanju proučavanja Biblije s molitvom i da sljedeće subote ispričaju u razredu kako je to utjecalo na njihov molitveni život.

Uvodni razgovor:

Iako je molitva izuzetno značajna mnogim kršćanima, ona je za neke više dužnost nego radost. Postala je monotono ponavljanje istih riječi. Čini se da Bog šuti i da je daleko. Kako ste vi svoj molitveni život učinili značajnim? Imate li omiljeno mjesto za molitvu na kojem osjećate da ste posebno blizu Bogu? Imate li tijekom dana određeno vrijeme za molitvu koje ne želite propustiti? Koje biste aspekte svojeg molitvenog života željeli podijeliti s razredom?

Kada promatramo Isusa na molitvi, zapažamo najmanje četiri pojedivosti:

1. Isus je znao da je molitva bitna za Njegov duhovni život. U evanđeljima Ga često vidimo na molitvi (Luka 11,1).
2. Imao je posebna mjesta i vrijeme za molitvu (Marko 1,35).
3. Redovno se molio naglas (Hebrejima 5,7.8).
4. Bio je potpuno posvećen Očevoj volji u svim svojim molitvama (Matej 26,39).

Pitanja za razgovor:

1. Kako Isusov molitveni život može biti uzor našem?
2. Zašto je važno da spojimo molitvu i proučavanje Biblije?
3. Kakvu ulogu vjera ima u uslišanoj molitvi? Što mislite zašto je vjera toliko važna u našem molitvenom životu?

DRUGI KORAK: Istražite!

Biblijski komentar

Molitva za Božja obećanja

(Prisjetite se u razredu teksta iz 1. Ivanove 5,14.15.)

U 1. Ivanovoj 5,14 Ivan iznosi sljedeću tvrdnju: “Ovo je sinovsko pouzdanje koje imamo u nj da nas uslišava ako što molimo po njegovoj volji.” Zapazite gdje je naše pouzdanje. Nije u našim molitvama. Nije u dobrim djelima ili pravednim postupcima. Nije čak ni u našoj vjeri. Pouzdanje je u Isusu Kristu. U tekstu je rečeno: “Ovo je sinovsko pouzdanje koje imamo u nj.” Mi se pouzdajemo u Krista koji ne izgovara laži i čija su obećanja sigurna. Možemo imati potpuno povjerenje da će Krist ispuniti ono što je obećao.

Izvorno značenje grčke riječi *parrēsia*, “sloboda, uvjerenje, pozdanje”, bilo je “sloboda govora” — sloboda da se govori otvoreno i hrabro u svakom pravom demokratskom društvu. U očima Neba mi imamo tu savršenu slobodu. Ne trebamo ništa zadržavati za sebe ili skrivati od Onoga koji nas najbolje poznaje i koji nas voli. Bog nas poziva da dođemo k Njemu i slobodno Mu kažemo sve što nam je u mislima.

U jednom od najizuzetnijih tekstova koje je Ellen G. White ikada napisala o molitvi, ona kaže: “Iznesite Bogu svoje potrebe, svoje radosti, svoje tuge, svoje brige i svoja strahovanja. Vi Ga ne možete preopteretiti, ne možete Ga zamoriti. ... Iznesite Mu sve što zbunjuje vaš um. Onome koji u svojoj ruci drži svjetove i upravlja svim poslovima svemira ništa nije preteško nositi. Njemu nije neznatno ništa od onoga što se bilo kako tiče našeg mira. Nema nijednog poglavlja u našem iskustvu koje bi Mu bilo premračno za čitanje; nema problema koji bi Mu bio pretežak za razrješenje. Nema nesreće koja bi pogodila Njegovo najmanje dijete, nema brige koja bi mučila dušu, nema radosti koja bi razgalila, nema iskrene molitve koja bi poletjela s usana — da naš nebeski Otac ne vidi i da se odmah ne zainteresira.” (*Put Kristu*, izd. 2012., str. 105,106)

Ohrabreni smo da slobodno i hrabro pridemo prijestolju milosti (Hebrejima 4,16). Bog nas čeka da dođemo. On je tamo i uvijek sluša, radostan kada Njegova djeca dođu sa svojim radostima i tugama, svojim nadama i strahovima, svojim pobjedama i porazima.

Ivan naglašava veliko načelo molitve prema kojem trebamo tražiti da bude Njegova volja. Mi se ne molimo: “Gospodine, neka se promijeni Tvoja volja”, već: “Gospodine, neka se ispuni Tvoja volja”. U biblijskim komentarima Ivanovih poslanica, William Barclay sažeto iznosi ovaj koncept: “Jedina prava molitva glasi: ‘Neka bude volja tvoja’, u kojoj se jedino molimo za milost da prihvatimo tu volju i za snagu da je ispunimo.” (*Barclay’s Bible Commentary, The Letters of John and Jude*, str. 137)

Pitanja za razgovor:

Koji je jedini pravi izvor naše slobode i povjerenja? Što znači imati puno povjerenje u Krista kada se molimo? Kako nam izvorno značenje riječi “sloboda” na grčkom jeziku pomaže da bolje razumijemo što znači prići Bogu bez straha i sustezanja? Što znači moliti se prema Božjoj volji?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Povedite u razredu praktičan razgovor o oslanjanju na Božja obećanja. Pozovite članove razreda da podijele svoja omiljena obećanja iz Biblije. Možete zamoliti nekoga da sastavi listu od deset najomiljenijih obećanja članova vašeg razreda.

Razmislite:

1. Što mislite zašto je Božji narod često više zaokupljen time da traži nešto od Boga nego da upozna Boga od kojeg nešto traži?

2. Iako je Duh Sveti u našoj sredini i nježno nas vodi prema dubljem iskustvu s Isusom, zašto nam se katkad čini da je daleko? Kako možemo njegovati jasniju svijest o tome da je Duh prisutan?

Za primjenu:

1. Možete li se sjetiti nekih obećanja u Bibliji za koja se nema potrebe moliti na ovaj način: "Gospodine, ako je Tvoja volja, molim Te učini to za mene?"

2. Ako nam Bog želi podariti svojeg Duha Svetoga čak i više nego što mi čeznemo za Njim, zašto se onda moramo moliti za izlivanje Duha?

3. Kako vaš subotnjoškolski razred može staviti veći naglasak na molitvu za izlivanje Duha Svetoga u našem životu i crkvi?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Prava duhovna snaga javlja se kada se Božji narod zajedno moli za izlivanje Duha Svetoga. Duh Sveti je došao u velikoj sili kada su se učenici molili u jedinstvu. Novozavjetna Crkva bila je posvećena molitvi. Vjernici su prepoznali svoju potpunu nesposobnost da se bez sile Duha Svetoga suoče sa Sotoninim kušnjama i ostvare Kristovu zadaću naviještanja Evanđelja svijetu.

Aktivnosti:

1. Ovaj tjedan podijelite svoja omiljena biblijska obećanja s nekim članom iz svojeg razreda.

2. Zamolite Boga da vas uputi na osobu s kojom se zajedno možete moliti i tražiti izlivanje Duha Svetoga.

Žalošćenje i odbacivanje Duha

Ključni tekst: Efežanima 4,25-32.

Učenik će

Znati: Neće odbacivati pozive Duha Svetoga u svojem životu.

Osjećati: Cijenit će poticaje Duha Svetoga i postat će svjestan načina na koje Duh Sveti djeluje u njegovom životu.

Činiti: Bit će osjetljiviji za djelovanje Duha Svetoga i odgovarat će na Njegove poticaje.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Čuvati se žalošćenja, odbacivanja ili gušenja Duha Svetoga

A. Što možemo učiniti da ne ožalostimo Duha Svetoga?

B. Što znači oduprijeti se poticajima Duha?

C. Zašto Pavao upotrebljava izraz “ne gasite Duha”? Kakvu sliku ovaj izraz stvara u vašem umu?

II. Osjećati: Razvijanje osjetljivosti za poticaje Duha Svetoga

A. Kako nas Duh Sveti može učiniti svjesnim potrebe za duhovnim rastom?

B. Zašto je zanemarivanje poticaja Duha Svetoga toliko pogubno u kršćanskom životu?

III. Činiti: Odgovaranje na poticaje Duha Svetoga

A. Kako možemo postati osjetljivi za poticaje Duha Svetoga?

B. Koji stavovi sprečavaju djelovanje Duha Svetoga u našem životu i koje praktične korake možemo poduzeti da bismo izbjegli takve misli i osjećaje?

C. Kako možemo izbjeći zamku da imamo preosjetljivu savjest i da živimo u strahu opterećeni krivnjom?

Sažetak: Ispravno razumijevanje službe Duha Svetoga pomaže nam da budemo osjetljivi na Njegove zahtjeve i poticaje, i pokorni Njegovoj volji. Imajući na umu da je Duh Sveti Treća Osoba Božanstva

i Kristov osobni Dar svakom kršćaninu, ljubiti ćemo Isusa i nećemo činiti ništa čime bismo razalostili, odbacili ili ugasili djelovanje Duha u našem životu.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Djela 7,51.

Ključno načelo duhovnog rasta: Otac, Sin i Duh Sveti uključeni su u djelo spasenja. Bog želi spasiti svoj narod, bilo da on to razumije ili ne. On ga želi spasiti bez obzira na to odgovara li na Njegovu ljubav ili ne. U Starom zavjetu Bog je svojem narodu neprestano slao proroke i nadahnute vjesnike. Obraćao mu se proročkim riječima i porukama s Neba. Usprkos najsnažnijim i najhitnijim pozivima, vjerski vođe odbacili su ove božanske poruke.

Ponovimo još jednom, Bog se u ovom naraštaju obraća preko Duha Svetoga, potiče nas da odgovorimo na pozive Duha i da učimo iz pouka iz prošlosti.

Samo za učitelje: Pomozite članovima razreda da se odazovu na Božje poticaje preko Duha Svetoga. Pozovite ih da razviju pozitivne stavove prema službi Duha u svojem životu. Pažljivo istaknite što znači žalostiti, odbacivati ili gasiti Duha Svetoga. Naglasite činjenicu da poticaji Duha Svetoga ne služe za to da usade krivnju; oni nas trebaju povesti Isusu, Izvoru svake slobode od krivnje. Ne trebaju nas okovati u lance legalizma; trebaju nas osloboditi da uživamo u životu vjere dajući nam silu da budemo poslušni.

Pouka za ovaj tjedan presudna je za razumijevanje osnovne uloge Duha Svetoga u pripremanju ljudi za Isusov dolazak i odlazak na Nebo.

Uvodni razgovor:

Jedan mladić u dvadesetim godinama prisustvovao je prije nekoliko godina evandeoskom predavanju Marka Finleyja. Prihvatio je Isusa Krista u svoj život i bio je duboko ganut istinama koje je saznao. Dok se pripremao za krštenje, osjetio je veliku želju da ispravi nešto u svojem životu što se dogodilo nekoliko godina prije.

Ovaj mladić sudjelovao je u jednoj pljački u gradu. Zajedno s nekoliko drugih tinejdžera, provalio je u kuću i ukrao audio i stereo opremu. Sada, nakon obraćenja, bio je uvjeren da treba ispraviti određene stvari. Posavjetovao se s pastorom Finleyjem i napravio plan. Pastor Finley je pristao otići k pokradenoj obitelji i ispričati im o

obraćenju ovog mladića te da im je mladić spreman nadoknaditi ukradenu robu.

Obitelj je bila oduševljena pri pomisli da im je mladić spreman nadoknaditi štetu. Njegovo obraćenje ostavilo je snažan dojam na njih i oni su mu oprostili sav dug. Zamislite kakvim je mirom i radošću bio ispunjen život mladića kada je čuo ovu radosnu vijest.

Pretpostavimo da je mladić zanemario poticaje Duha Svetoga. Bi li njegov osjećaj krivnje prošao? Bi li nestao zato što ga je zanemario? Kako možemo reći da smo pokrenuti Duhom Svetim, a ne potaknuti nemirnom savješću?

Slijedi važno načelo djelovanja Duha Svetoga. Duh Sveti nas uvijek osvjeđuje u nešto posebno. Kada priznajemo svoje grijeh, oni su oprošteni (1. Ivanova 1,9). Ako osjećate krivnju prije nego što priznate grijeh, to je zato što vas Duh Sveti navodi da ga priznate. Ako osjećate krivnju nakon što se priznali grijeh, to je zato što vas Sotona želi odvratiti od uživanja u rodovima opraštanja.

Ako imate nejasan osjećaj bezvrijednosti, taj stid je također često Sotonin način da vam oduzme pouzdanje u Krista. Budući da želimo uvijek imati "čistu savjest i pred Bogom i pred ljudima" (Djela 24,16) i pozitivno kršćansko svjedočanstvo pred svima kojima smo učinili nepravdu, na poticaje Duha Svetoga trebamo ispraviti svoje prijestupe gdje je to moguće (Matej 5,23.24).

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Glavna tema pouke za ovaj tjedan jest osjetljivost na poticaje Duha Svetoga. Naglasite koliko je u životu važno upoznati i slušati glas Duha Svetoga da bismo kao kršćani živjeli životom mira, slobode i radosti.

Biblijski komentar

Žalostćenje Duha Svetoga

(Prisjetite se u razredu teksta iz Poslanice Efežanima 4,25-32.)

U Efežanima 4 apostol Pavao nabraja oblike ponašanja koji žaloste Duha Svetoga. Među njima su laž, gnjev, nepoštenje, ružne riječi, gorčina. Ako ove osobine žaloste Duha Svetoga, zar ne mislite da će nas Duh osvjeđočiti u ovakve sklonosti i osposobiti nas da ih pobijedimo? Jedna od glavnih uloga Duha Svetoga jest da nas pripremi za Nebo. On nepoštenje želi zamijeniti poštenjem, gnjevan duh smirenim ponašanjem, riječi kritike ljubaznim riječima, grubost ljubaznošću i gorčinu opraštanjem.

Riječ “žalostiti” u Efežanima 4,30, grčki *lupeo*, ima značenje “nanositi bol”. Upućuje nam se poziv da budemo osjetljivi na poticaje Duha Svetoga i da više ne nanosimo bol Božjem srcu namjernim, upornim grijehanjem.

Budući da nije moguće ražalostiti silu ili nešto što nema osobnost, ovaj tekst, među mnogim drugima, jasan je dokaz da je Duh Sveti božanska Osoba. Žalostiti Duha Svetoga znači opirati se Njegovim zahtjevima i odbacivati Njegove molbe. Neprestano žalošćenje Duha, odupiranje i odbacivanje može dovesti do neoprostivog grijeha.

Neoprostivi grijeh spomenut je triput u evanđeljima (Marko 3,28.29; Luka 12,10; Matej 12,31). U Evanđelju po Mateju Isus ukratko kaže: “Zato će se, kažem vam, svaki grijeh i hula oprostiti ljudima, ali hula protiv Duha Svetoga neće se oprostiti nikada.” (Matej 12,31) Zapazite što Isus jasno naglašava. Svaki grijeh bit će oprošten. Neoprostivi grijeh nije vrsta grijeha. To nije preljub, ubojstvo, laganja ili krađa. To je svjesno odupiranje utjecaju Duha Svetoga, odbijanje da se pokajemo i neprestano prijanjanje uz grijeh iako znamo za bolje.

Neoprostivi grijeh ne javlja se zato što nas Bog prestaje voljeti. On se javlja zato što srce pojedinca postaje toliko tvrdo da više ne voli Boga. Nije u pitanju to da Bog neće oprostiti, već da osoba više ne želi oprost. Ne radi se o tome da Božje srce više nije nježno prema grešniku, već da grešnikovo srce više nije nježno prema Bogu zbog stalnog protivljenja i odbijanja da se pokori utjecaju Duha Svetoga.

Neoprostivi grijeh možemo definirati na jednostavan način. To je stanje kada osoba više ne želi spasenje ili ne čezne za njim, kada joj je srce otvrdnulo za Boga zbog uporne pobune i sada više ne može odgovoriti na najsnažnije pozive Duha Svetoga i potvrde Božje ljubavi.

Razmislite:

Kako žalostimo Duha Svetoga? Što je neoprostivi grijeh?

Ne trebamo strahovati da smo počinili neoprostivi grijeh dokle god želimo spasenje. Koliko god mi želimo biti spašeni, Bog čezne još više. Uloga je Duha Svetoga da nas svakodnevno približava Kristu kako bismo primili dragocjeni dar koji nam nudi. Kako nas osposobljava da svakoga dana budemo sve sličniji Isusu?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Povedite u svojem razredu praktičan razgovor o tome kako možemo biti osjetljivi za vodstvo Duha Svetoga. Razgo-

varajte o ulogama Duha Svetoga — da nas osvjedoči u grijeh, da svjedoči o Isusu, da vodi i pruža snagu vjernicima, da nas poučava pravednosti i osposobljava za svjedočenje. Kako možemo odgovoriti na vodstvo Duha u svakom od ovih područja?

Za primjenu:

1. Kako svijest o službi Duha Svetoga može postati sastavni dio našeg svakidašnjeg života?

2. Kako možemo primiti duhovne prednosti koje nam Duh Sveti besplatno nudi?

3. Na koji način možemo ohrabriti jedni druge da budemo svjesniji djelovanja Duha Svetoga?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Duh Sveti je Kristov osobni Predstavnik, naš Saveznik u borbi između dobra i zla, naš Prijatelj i Suradnik, naš Savjetnik i Vodič. Pozovite razred da često moli ovu jednostavnu molitvu:

*“Duše Sveti, vjerni Vodiču, uvijek blizu kršćanina,
Nježno me vodi svojom rukom, putnika u pustoj zemlji.
Moja umorna duša vječno se raduje dok sluša najljupkiji glas
Koji šapuće jedva čujno: ‘Ti koji lutaš, dođi, slijedi me, povest
ću te tvome domu.’*

*Uvijek prisutni, najiskreniji Prijatelj, uvijek blizu da pruži pomoć,
Ne ostavlja nas da sumnjamo i da se plašimo, tražeći slijepo i
sumornoj tami.*

*Kada oluje bjesne, srca tuguju a nada nestaje,
Šapuće jedva čujno: ‘Ti koji lutaš, dođi, slijedi Me, povest ću te
tvome domu.’”*

(Prilagođeno iz pjesme “Duh Sveti, vjerni Vodič” Marcusa Morrisa Wellsa)

Aktivnosti:

1. Imate li omiljenu pjesmu o Duhu Svetome? Zašto vam je ta pjesma važna? Pronađite u pjesmarici pjesmu o Duhu Svetome i naglas pročitajte stih koji se obraća vašem srcu.

2. Koje ime ili ulogu Duha Svetoga najviše cijenite ili im se najviše divite?

Djelo Duha Svetoga

Ključni tekst: Ivan 16,8-11.

Učenik će

Znati: Radovat će se zbog “Branitelja” koji nam pruža snagu i nadu u životu, kao i sigurnost spasenja.

Osjećati: Njegovat će sve snažniji osjećaj prisutnosti Duha u svojem svakidašnjem životu.

Činiti: Slušat će glas Duha Svetoga koji osvjedočuje i dopustiti Mu da otkrije Kristovu pravednost u svojem životu.

Smjernice za poučavanje

I. Znati: Djelo Duha

A. U čemu je razlika između osvjedočenja i optužbe? Kako se osjećate kada ste osvjedočeni da nešto trebate učiniti? Kako se osjećate kada ste optuženi da ste nešto učinili?

B. Što znači kada kažemo da nas Duh Sveti osvjedočuje u grijeh? Postoji li razlika između grijeha (jednina) i grijehâ (množina)?

II. Osjećati: Želja Duha

A. Kako osvjedočenje u grijeh utječe na naš osjećaj potrebe za Kristovom pravednošću?

B. Zašto je nedovoljno poznavanje službe Duha Svetoga vrlo štetno za naš kršćanski život?

III. Činiti: Cilj Duha

A. Koji je konačni cilj Duha Svetoga u našem životu? Kako možemo surađivati s Duhom Svetim ostvarujući taj cilj?

B. Kako možemo primiti nadu, sigurnost i snagu koje nam prema obećanju Svetog pisma trebaju biti darovane zahvaljujući službi Duha Svetoga?

Sažetak:

Cilj Duha Svetoga jest da nas dovede u blisku zajednicu s Isusom i da u naše srce usadi sigurnost u vječni život u našem Gospodinu

Isusu Kristu. On ostvaruje to divno djelo osvjedočujući nas da smo izgubljeni kada smo odvojeni od Krista. Grijeh nije samo nešto što činimo; to je stanje u kojem se nalazimo. Duh Sveti otkriva tko smo mi, tko je Isus i što nam On znači. Duh svjedoči o Isusovoj pravednosti, dobroti, milosti i sili. Približava nas Isusu u kojem imamo dar vječnog života i sigurnost u vječnost.

PRVI KORAK: Motivirajte!

Naglasite tekst: Rimljanima 15,13.

Ključno načelo duhovnog rasta:

Duh Sveti je dragocjeni dar koji je Isus poslao da nas ohrabri, podupre i ojača u našem kršćanskom životu. Isus je obećao svojim učenicima da će im poslati "drugog Branitelja koji će ostati s vama zauvijek" (Ivan 14,16), koji ih neće ostaviti kao "siročad" (Ivan 14,18). Isus je sa svojim učenicima preko Duha Svetoga. Neograničen vremenom i prostorom, ima pristup svima. Zapravo, bliži im je nego da se nikada nije uznio.

Ellen G. White je napisala sljedeće izuzetne riječi: "U sva vremena i na svakom mjestu, u svim tugama i svim nevoljama, kad su izgledi mračni a budućnost neizvjesna, kad se osjećamo bespomoćni i osamljeni, Branitelj će biti poslan kao odgovor na molitvu vjere. Okolnosti nas mogu odvojiti od svakog zemaljskog prijatelja, ali nikakva okolnost, nikakva udaljenost ne može nas odvojiti od nebeskog Branitelja. Gdje god se nalazili, kamo god išli, On nam je uvijek s desne strane da nas podupre, podigne, pomogne i ohrabri." (*Isusov život*, str. 555,556)

Duh Sveti je naš Prijatelj, naš Saveznik, naš Utješitelj ili Branitelj, Onaj koji nas hrabri, naš Učitelj, naša snaga i sigurnost vječnog života.

Samo za učitelje: Ovo je posljednja pouka u ovom tromjesečju i sada je pravo vrijeme da se prisjetimo određenih pojedinosti iz prethodnih pouka. Podsjetite svoj razred da je Duh Sveti Treća Osoba Božanstva, a ne neka neodređena i nejasna sila, neko bezlično biće ili nedefinirana snaga koja potječe od Boga. Kao osobni Kristov Predstavnik, Duh Sveti je tu da nam pomogne na putu u Nebo. On nas osvjedočuje u grijeh i otkriva našu potrebu za Spasiteljem; ali također ukazuje na Kristovu pravednost u svom njezinom sjaju i ljepoti.

Otkrivenje Kristovog pravednog karaktera i Njegove bezuvjetne ljubavi prema nama potiče nas da želimo biti slični Njemu i da se predamo zahtjevima Onoga koji obećava da nas nikada neće napustiti.

Duh Sveti je naš Učitelj koji nam pomaže da shvatimo ljepotu milosti, slavu križa i čudo otkupljenja. Zahvaljujući službi Duha Svetoga, oduševljeni smo Kristom i potaknuti smo da Ga prihvatimo kao svog Spasitelja prepunog ljubavi i svemoćnog Gospodina.

Uvodni razgovor:

Zamislite zbunjenost i zaprepaštenje učenika kada im je Krist rekao da odlazi. Što su pomislili kada ih je obavijestio da će se uskoro uznijeti k Ocu? Sigurno su bili uznemireni, zabrinuti, nesigurni, zbunjeni i smeteni. Nisu mogli u potpunosti razumjeti što je mislio kad je rekao da će im poslati Branitelja. Tek poslije, kada se Duh Sveti izlio u punini sile na blagdan Pedesetnice, počeli su shvaćati značenje Isusovih riječi. Sada, osjećajući prisutnost i silu Duha Svetoga, shvatili su značenje Kristovih riječi: "Vama je bolje da ja odem." (Ivan 16,7)

Isusovo obećanje Duha Svetoga vrijedi za nas koliko i za novozavjetne vjernike. Njegovo obećanje nije ograničeno. Duh Sveti želi ispuniti naš život svojom prisutnošću.

Pitanja za razgovor:

1. Zamolite članove razreda da opišu trenutak kada su osjetili silu Duha Svetoga u svojem životu. Koje su okolnosti dovele do tog iskustva?

2. Koje su posebne trenutke bliskosti s Isusom imali vaši učenici? Kako je u tom trenutku izgledao njihov duhovni život? Pozovite članove razreda da opišu trenutke kada je Duh Sveti bio prisutan u njihovom životu.

DRUGI KORAK: Istražite!

Samo za učitelje: Glavna tema pouke za ovo tromjesečje jest uloga Duha Svetoga, Treće Osobe Božanstva, da nas osvjedoči u grijeh, da nam otkrije Kristovu pravednost u svoj njezinoj ljepoti, da nas nadahne nadom, da nas povede božanskoj istini i neprestano ispunjava naše srce čežnjom za Nebom.

Pouka za ovaj tjedan ističe ove teme. Posebno se na vrlo praktičan način usredotočuje na ulogu Duha Svetoga u životu svakoga od nas.

Biblijski komentar

Uloga Duha Svetoga

(Prisjetite se u razredu teksta iz Evandjelja po Ivanu 16,8-11.)

U Ivanu 16,8-11 Isus nabroja tri glavne uloge Duha Svetoga. Duh će “dokazati svijetu zabludu s obzirom na grijeh, na pravednost i na sud” (Ivan 16,8). Istražimo dublje svaki od ovih izraza. Zapazite da Isus ne kaže da će Duh Sveti dokazati svijetu zabludu s obzirom na grijeh, u množini, već na grijeh, u jednini. Nemojte ovo pogrešno shvatiti; Duh Sveti nas sigurno osvjeđuje u naše grijeh, ili djela koja nisu u skladu s Božjom voljom. Međutim, cilj ovog teksta nešto je dublji.

Ovdje se o “grijehu” govori kao o stanju. Grijeh se ne odnosi nužno samo na ono što činimo, već i na ono što jesmo. Rođeni smo u grešnom stanju s palom ljudskom naravi. Mi smo grešnici i rođenjem i svojim izborom. Duh Sveti otkriva naše očajno stanje u kojem se nalazimo bez Krista. Prepušteni sebi, nemamo nadu u spasenje. Mi nismo samo grešni. Izgubljeni smo i ne možemo biti spašeni bez Spasitelja.

Slavite Boga! Duh Sveti nas ne ostavlja u bespomoćnom stanju. On nam ne pokazuje samo što je grijeh, On nam pokazuje i što je pravednost.

Riječ koja u ovom tekstu označava pravednost u izvornom jeziku, *dikaiosynē*, odnosi se na Kristovu pravednost. Njegova je pravednost izvor i mjerilo sve pravednosti. Duh Sveti dokazuje nam naš grijeh, našu nedostojnost, naše potpuno izgubljeno stanje bez Krista. Zatim, On otkriva savršenstvo Kristove pravednosti i čudo Njegovog milosti. Duh njeguje vjeru u našem srcu da bismo primili Kristovu pravednost kao svoju i da bismo živjeli kao Božja djeca, posvojena u nebesku obitelj zahvaljujući milosti.

Posljednji od tri izraza u koje nas Duh Sveti osvjeđuje jest sud. Isus u Ivanu 16,11 (Šarić) objašnjava zašto nas Duh Sveti osvjeđuje o sudu govoreći: “O sudu, jer je knez ovoga svijeta osuđen.” Isus je na križu pobijedio “Poglavarstva i Vlasti” (Kološanima 2,15). Sotona je pobijeđeni neprijatelj. Isus je pobjednik. Pobjeda nad zlom, smrću i grobom je izvojevana. Duh Sveti nam otkriva da smo na pobjedničkoj strani.

Razmislite:

“Sad, dakle, nema više nikakve osude onima koji su u Kristu Isusu.” (Rimljanima 8,1) Ne postoji način na koji možemo neovisno o Kristu proći konačni sud, ali u Kristu, po Kristu i uz Njegovu po-

moć, ne možemo nikako biti izgubljeni. Krist je na Golgoti izvojevao pobjedu za naše spasenje. Kako Duh Sveti svakome od nas pruža sigurnost spasenja? Kakvu ulogu Duh Sveti ima u našem prihvaćanju Kristove pravednosti? Zašto je služba Duha Svetoga toliko važna u životu svakog kršćanina?

TREĆI KORAK: Primijenite!

Samo za učitelje: Povedite u razredu praktičan razgovor o tome što znači živjeti životom koji je ispunjen Duhom. Napravite listu svih pojedinosti koje Duh Sveti obećava da će učiniti u našem životu. Razgovarajte o toj listi u svojem razredu. Zašto je svaka od navedenih pojedinosti važna u našem kršćanskom iskustvu?

Za primjenu:

1. Koja su imena Duha Svetoga? Zašto su vam ta imena važna?
2. Na koje nas posebne načine Duh Sveti ispunjava nadom?
3. Kako se nada razlikuje od optimizma? Na čemu je utemeljena nada koju nam pruža Duh Sveti?

ČETVRTI KORAK: Budite kreativni!

Samo za učitelje: Kada odgovorimo na poticaje Duha Svetoga, srušit ćemo svaku prepreku koja stoji između Isusa i nas, i radovat ćemo se spasenju koje nam naš Spasitelj besplatno nudi.

Aktivnosti:

Zamolite članove svojeg razreda da zapišu najznačajniju pojedinost koju su ovog tromjesečja naučili o Duhu Svetome i kako će ta spoznaja na njih utjecati. Dajte im tri do pet minuta da napišu dvije-tri rečenice. Slijedi primjer:

“Ovog tromjesečja ponovno sam se podsjetio da je Duh Sveti osobni Kristov Predstavnik koji neprestano približava Kristu. Oduševljen sam mišlju da je Isus svakoga dana uz mene zahvaljujući prisutnosti Duha Svetoga.” (Alternativa: umjesto zapisivanja, učenici mogu uz molitvu razmisliti o ovom pitanju.) 2. Pozovite članove razreda da ostalima iznesu svjedočanstva koja su zabilježili ili o kojima su razmišljali.

Mnogi ljudi čuli su riječi: “Krštavam te u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.” Da, Duh Sveti je spomenut ovdje upravo uz Oca i Sina.

Bog vječni Duh bio je aktivan s Ocem i Sinom prilikom stvaranja, utjelovljenja i otkupljenja. On je Osoba kao što su Otac i Sin Osobe. Nadahnjivao je pisce Svetoga pisma. Ispunjavao je Kristov život silom. On privlači i uvjerava ljudska bića, a one koji se odazovu obnavlja i preobražava na Božju sliku. Poslan od Oca i Sina da bude stalno s Njegovom djecom, On daje duhovne darove Crkvi, opunomoćuje je da svjedoči za Krista i u skladu sa Svetim pismom uvodi je u svaku istinu.

Za razliku od Očevog i Sinovog djelovanja, rad Duha Svetoga ni u Starom ni u Novom zavjetu nije prikazan na toliko otvoren način.

Ova izražena suprotnost dana je zbog određenog razloga: Duh Sveti ne nastoji biti u središtu pozornosti. On svoju ulogu više igra iza pozornice. Otac i Sin neposrednije su otkriveni u Riječi zato što Duh Sveti ne treba ukazivati na sebe, već na Isusa i sve što je učinio za nas.

www.znaci-vremena.com
www.adventisti.hr